

לקראת (אי)סדר עולמי חדש

2025 – 20של העמותה הישראלית ללימודים בינלאומיים (עיל"ב) תשפ"ה – 18 הכנס ה-18 של העמותה חמישי 12 ליוני 2025 בשעה 09:00 המכללה האקדמית אשקלון

<u>העמותה הישראלית ללימודים בינ"ל (עיל"ב) שמחה להזמינכם לכנס ה-18.</u> נושא הכנס השנה הוא: "לקראת (אי)סדר עולמי חדש".

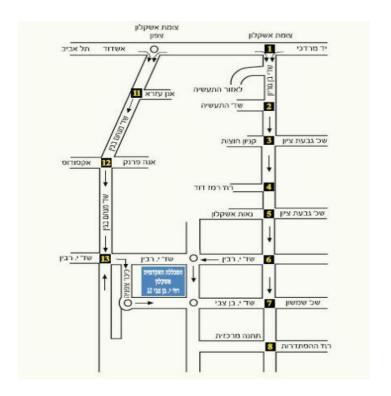
נושא הכנס השנתי משקף הן את העובדה שהקבוע היחידי ביחסים הבינ"ל הוא השינוי, והן את חשיבותה של סוגיית הסדר הבינ"ל. בעוד שהסדר העולמי הקודם הולך ונגוז לנגד עיינינו, עדיין איננו רואים את עלייתו של סדר חדש. התוצאות הנוצרות במפגש שבין תהליכי שבירת הסדר הקודם לבין התחרות על עיצוב הסדר העתידי, מבטאות אי-סדר בינ"ל שמשתקף באי-וודאות פוליטית-כלכלית-תרבותית-טכנולוגית-אסטרטגית, שמקשה על חיי בני האדם באשר הם, אך גם מגרה את הדמיון והסקרנות של קהילת היחב"ל.

לשם חיזוק מגוון זה, הוקמו "קבוצות עניין" קבועות (Sections). (ראו פירוט באתר האינטרנט של עיל"ב של עיל"ב (https://www.iais-il.org/blank). קבוצות העניין פועלות במודל של קבוצות השוטפת. העניין באגודות האקדמיות הבינלאומיות, ועיל"ב מעודדת ומסייעת ככל הניתן בפעילותן השוטפת.

בכנס רשאים להשתתף כלל חברי העמותה. יש להסדיר את תשלום דמי החברות בעמותה ואת דמי הכנס – לפני הכנס, בהעברה בנקאית לחשבון העמותה: בנק הדואר, סניף 1, חשבון 22056459

iais@mail.huji.ac.il יש לשלוח אסמכתא למייל העמותה

(דמי הכנס כוללים חברות שנתית בעמותה וארוחת צהריים בכנס השנתי. סטודנטים: 50 ש. סגל הוראה ומחקר מן החוץ, כולל פוסט-דוקטורנטים: 150 ש. סגל בכיר: 300 ש.).

כתובת המכללה האקדמית אשקלון: רחוב יצחק בן צבי 12 אשקלון.

הוראות הגעה בתחבורה ציבורית:

:הגעה באוטובוס

המכללה האקדמית אשקלון ממוקמת במרחק של כ-10 דקות הליכה מתחנת האוטובוסים המרכזית, במרכז העיר.

הגעה ברכבת:

מתחנת הרכבת באשקלון יוצא אוטובוס קו 18 של דן (תדירות פעמיים בשעה), העוצר בתחנה הצמודה למכללה האקדמית אשקלון (כ-15 דקות נסיעה).

*5770 מודיעין רכבת ישראל

*5467 מוקד דן בדרום

הוראות הגעה ברכב פרטי:

כתובת המכללה להזנה בניווט לוויני: רחוב יצחק בן צבי 12, אשקלון.

לרשותכם מתחם חנייה (חינם) ברחבת אצטדיון הכדורגל העירוני הסמוך למכללה וכן ממול החניון יש חניית עפר.

לטובת חניית רכב נכה בתוד הקמפוס – יש לעדכן במייל חוזר עם פרטי הנהג (שם פרטי ומשפחה, ת.ז. ומספר סלולרי) ופרטי הרכב (סוג הרכב, מספר לוחית הזיהוי).

(בניין 5 קומת כניסה) התכנסות, רישום וקפה (בניין 5 קומת כניסה)

כלל מושבי הכנס יתקיימו בבניין מס. 5 קומה 3.

ישיבת המליאה תתקיים במרכז הכנסים הבינלאומי, קומה 0 אולם A.

הפסקות קפה בבניין 5 קומת כניסה ליד עמדת הרישום

מושבי א'. 09:30-11:00 (בניין 5 קומה 3)

א1 (301) צבא-חברה

michal.neubauer@mail.huji.ac.il יו"ר: מיכל נויבאר שני , המכללה האקדמית אשקלון,

eyalr@ariel.ac.il ד"ר אייל רובינסון אוניברסיטת אריאל

Jerusalem Multidisciplinary College, taldin@jmc.ac.il ד"ר טל דינגוט אלכופר

Signaling Virtue: Legitimacy, Reputation, and NATO's Strategic Communications on Enlargement

International organizations (IOs) heavily rely on public image, investing resources to enhance legitimacy and reputation. While legitimacy has been a central focus in IO studies, organizational reputation remains understudied. This paper combines these components to examine how IOs use public digital diplomacy (PDD) during crises to signal membership expansion, focusing on NATO's enlargement amid Russia's invasion of Ukraine in February 2022. Using discourse analysis of over 800 NATO Tweets and Facebook posts (February 2021–May 2022), we analyze membership signaling toward Finland and Sweden, from pre-invasion to their joint membership application. To assess the impact, we examine public opinion trends in both countries and analyze political discourse echoing NATO's communicative strategies. The findings highlight NATO's success in shaping narratives and public sentiment, demonstrating the critical role of legitimacy and reputation in IOs' external signaling during crises, particularly in fostering alignment with prospective members.

lewin1212@gmail.com ד"ר איל לוין, אוניברסיטת אריאל,

גב' יעל שדה, אוניברסיטת אריאל

האתוס הישראלי 2025: שבור ותלוי בין שמים וארץ

אתוס לאומי הוא סיפור המסגרת המהווה כלי חיוני לחיזוק הקשר בין האזרחים למדינה. מחקר זה בוחן את חמשת רכיבי האתוס הישראלי באמצעות ראיונות עומק בקרב עשרים וחמשה נבדקים וניתוח הראיונות באמצעות כלי בינה מלאכותית. הממצאים מצביעים על כך שהאתוס הישראלי בשנת 2025 נמצא במצב של שבר ותלות – הוא מתפרק כתוצאה מהשפעות חיצוניות (משברים ביטחוניים, פוליטיים וחברתיים) ומהתמודדויות פנימיות (פילוג, חוסר אמון ויומרות לעתיד). הקשיים מונעים קבלת הסכמות

בנושאים שנמצאים במרחב הציבורי. ממצאים אלה מאפשרים לנו לא רק להבין את המציאות החברתית בישראל בשנת 2025 אלא גם להצביע על כיווני שיקום עתידיים. המפתחות המרכזיים לאיחוי השברים מצויים, כפי הנראה, בתחום הגברת הערבות ההדדית, האמון והביטחון.

freeyoni@gmail.com ד"ר יונתן פרימן, אוניברסיטת בן-גוריון

האם צבא החובה עושה קאמבק? השלכות מודלים של גיוס צבאי בעידן מלחמת אוקראינה ו"חרבות ברזל"

בשנים 2011-2003 הייתה עיראק מוקד ללחימה מתמשכת בין צבא ארצות הברית ושלל אויבים. חוקרים ופרשנים רבים ראו לנכון לציין את הדמיון בין מלחמת ארה"ב בעיראק ובין מלחמתה של אותה המעצמה בווייטנאם, כארבעים שנה קודם לכן. עם זאת, הבדל מהותי אחד בין השתיים נראה לעין: התגובה האנטי-מלחמתית של הציבור בזמן שתי המלחמות. בעוד בזמן מלחמת עיראק לא התרחשה התנגדות אינטנסיבית, הדבר ההפוך אירע בזמן מלחמת ווייטנאם. מחקר זה טוען כי הסיבה לשוני זו נעוצה בעובדה כי היה צבא אמריקני שונה בכל שדה קרב. בעוד שבזמן מלחמת ווייטנאם היה בארה"ב צבא חובה, המודל הצבאי במלחמת עיראק היה של צבא המבוסס על מתנדבים. המרחק בין האזרחים והחיילים, מבחינה פיזית וחברתית, השתנה כתוצאה מהשוני במודלים של הגיוס הצבאי שהיו בזמן שני הסכסוכים, ובכך השפיע על תחושות האחריות והסימפתיה של האזרח כלפי לובשי המדים. צבא החובה במלחמת ווייטנאם קירב את האזרחים והחיילים, מאחר שלאלו הראשונים הייתה מידה גבוהה של הזדהות וסימפתיה לאלו האחרונים. לפיכך, נטיית הציבור להשתתף בהפגנות או בפעילויות אנטי-מלחמתיות הייתה גבוהה יותר. לעומת זאת, צבא המתנדבים במלחמת עיראק גרם לריחוק ביחסים בין האזרחים והחיילים, כאשר לאלו הראשונים הייתה מידה נמוכה של הזדהות וסימפתיה לאלו האחרונים. משכך, נטיית הציבור להשתתפות בהפגנות ובפעילויות אנטי-מלחמתיות הייתה נמוכה יותר. מחקר זה יכול להיות רלוונטי למדינות השוקלות מעבר לצבא המבוסס על גיוס חובה, לאור המלחמה הנוכחית של רוסיה באוקראינה ומלחמת "חרבות ברזל", וכן בשל השינוי האפשרי בנוכחות הצבא האמריקני בזירה העולמית במהלך כהונת טראמפ.

ד"ר אל"מ (מיל.) שי בלאיש אוניברסיטת אריאל

פינוי אוכלוסייה אזרחית בעת מלחמה – המקרה של 7 באוקטובר

lewin1212@gmail.com ד"ר איל לוין, אוניברסיטת אריאל

חוסן לאומי בין משבר חברתי ללהבות המלחמה

החברה הישראלית עברה, במהלך השנתיים האחרונות, תהליך שהחל בתסיסה חברתית פנימית והמשיך בהתגייסות למען המלחמה בעזה. המעבר החד שהתחולל בחברה, ממצב של מאבק בין מתנגדי הרפורמה המשפטית ובין הממשלה ותומכיה, להליך של גיוס מיידי בתוך שעות, אם לא דקות, בכל החזיתות – הצבאית והאזרחית – היה מלווה בגילויי מסירות חסרי תקדים.

המאבק הפנימי סביב הרפורמה, במהלך חודשי שנת 2023, היה מלווה בגילויה של תופעה שהוגדרה על ידי ז'ק דרידה כאוטואימוניות חברתית. מאידך, בחברה הישראלית התחולל מעבר פתאומי ממצב זה של אוטואימוניות חברתית למצב אחר שבו הוכיחה החברה את יכולתה לגיוס מוחלט ומיידי. דוגמאות היסטוריות מלמדות על עמים ועל מדינות שלא נהגו כך ושילמו על כך מחירים כבדים. גם תופעת "הריקוד סביב הדגל" המוכרת במדע המדינה, ונבדקה במחקר זה, מראה שאין בה כדי לענות על השאלה כיצד התחולל השינוי המיידי.

כדי למצוא את התשובה, מתבסס המחקר המוצג כאן על תפיסת הברית של הרב יונתן זקס, ששונה במהותה ממושג החוזה שבין האזרח למדינה – מושג שאכן ליווה רבות מן ההפגנות במהלך 2023. כדי להבין את ההבדל בין חוזה ובין ברית, ויותר מכך - כיצד מתקיימת הברית, מעלה המחקר גם מושג חדש, מתחום שונה מעט, והוא: האוונגארד – קבוצות ובודדים במהלך ההיסטוריה, מכל חלקי המפה הפוליטית

הישראלית, אשר נושאות על עצמן את עול קיומה של הברית ומימושה החברתי. למעשה, מחקר זה מעלה זווית ראייה לפיה על אף הקיטוב הקיצוני בחברה הישראלית, קיים בה בסיס איתן לאמון חברתי אופקי שהוכיח את עצמו במהלך ההיסטוריה, ולא פחות מכך – במהלך המלחמה שאנו עדיין מצויים בעיצומה.

א2. (302) ביטחון בינ"ל וטכנולוגיה

יו"ר: מר רועי זילבר – אוניברסיטת תל אביב

yakov@technion.ac.il יעקב בן חיים הטכניון יעקב (אמריטוס) פרופ'

Asymmetric Uncertainty and Strategic Interaction: An Info-Gap Analysis

Protagonists in strategic interaction face uncertainty about the adversary's intentions and capabilities, and sometimes about their own, and about the general situation. We consider asymmetric uncertainty: both protagonists face significant uncertainty, but one faces much more than the other. Different degrees of uncertainty can motivate different behavior. We explore two responses to uncertainty. Robust satisficing attempts to ameliorate pernicious uncertainty and to obtain an essential outcome. Opportune windfalling attempts to exploit propitious uncertainty and to obtain a better than anticipated outcome. We explore these two strategies both quantitatively and qualitatively. We prove two propositions: The protagonist facing greater uncertainty has worse robustness for achieving a critical outcome (proposition 1) but has better opportuneness for achieving a windfall outcome (proposition 2). We apply these ideas qualitatively to the Cuban missile crisis and to the Japanese attack on Pearl Harbor.

barr.kasey@gmail.com Rubenstein Center for Constitutional Challenges ד"ר קייסי בר

Meaningful Human Control and the New Choice Architecture of Human Judgment in AI-Assisted Targeting

International Humanitarian Law (IHL) requires that decisions involving the use of force be grounded in human judgment, particularly in military targeting decisions. As AI-enabled decision-support systems reshape how military objectives (Mission) are pursued and legal constraints (Mandate) are interpreted, they also alter the choice architecture within which human operators act. Yet the cognitive impact of these systems remains insufficiently examined in legal and policy frameworks. This paper analyzes Meaningful Human Control (MHC) in AI-assisted targeting, focusing on the Mind—the operator's capacity to exercise context-sensitive, IHL-compliant judgment under conditions of stress, time pressure, and legal ambiguity. The paper introduces a preliminary risk map identifying how cognitive overload, interface design, and trust calibration can compromise the quality of operator decision-making. The analysis calls for a shift from formal oversight mechanisms toward behavioral and system-level support for the mental and moral conditions required to fulfill both the operational mission and the legal mandate of lawful warfare.

Analytical Framework for Technological Power: A New Paradigm for Enhancing Strategic National Capabilities

"Despite extensive research on technology's broad impacts, the concept of technological-power remains notably understudied in academic literature. Traditional social science has largely treated technological capabilities as external factors in world politics, creating a critical gap in understanding. Current research primarily focuses on military and economic implications, failing to address the complete innovation cycle or cultural aspects that shape technological development and adoption across different societies and governance systems.

This research gap becomes particularly evident when examining current measurement approaches. State-level technological-innovation capabilities are predominantly evaluated through economic metrics like R&D investment. However, these indicators reflect scientific capacity rather than comprehensive technological-power, highlighting the urgent need for a more robust evaluation framework that captures the multifaceted nature of technological influence and its real-world applications. To address these limitations, the study positions technological-power as a fundamental driver of strategic advantage, introducing a novel analytical framework through a multi-disciplinary approach. The study specifically examines three critical questions: the concept of tech-innovation power, its characteristics, and methods for reliable global measurement.

Building on this theoretical foundation, the study introduces a four-dimensional framework encompassing: Science Capacity, Innovation Translation, State-Market Assimilation, and Strategic Scale-Up. Each dimension includes specific metrics for quantitative and qualitative analysis. This comprehensive framework enables both theoretical understanding and practical application in national and strategic planning while accounting for diverse cultural, economic, and institutional contexts. It bridges traditional power metrics (economic, military, and soft power) with the truly effective form of the main types of state power (driven by technology and innovation)".

danielh@bgu.ac.il ד"ר דניאל הרטמן אוניברסיטת בן גוריון

The use of the innovative STAMP model for safety in complex systems and the CAST method to analyze the catastrophic event on October 7, 2023

"The paper introduces a novel application of the System-Theoretic Accident Model and Processes (STAMP), and Causal Analysis based on STAMP (CAST) to analyze military surprise attacks, examining the October 7, 2023, Hamas attack on Israel. Despite substantial prior intelligence and a powerful military system, Israel's defense systems failed to prevent this catastrophic security breach timely .

Traditional investigations of military surprise attacks have typically employed linear thinking paradigms that fail to capture system dynamics. By contrast, this research applies STAMP's systems-theoretic approach to identify the complex dynamic time-dependent interplay of hierarchical control structures, feedback mechanisms, mental models, and control actions that contributed to the intelligence failure, triggering control action failures leading to the catastrophic event .

The analysis examines how high-level policymaking, executive controllers, and military and national security actuators within Israel's comprehensive sociotechnical system interpreted long- and short-term warning signals and made decisions regarding timely appropriate control actions. The research reveals how multiple levels of feedback communication, within and between hierarchical levels, created strategic and tactical vulnerabilities that Hamas exploited .

The paper's findings demonstrate that successful military surprise attacks often stem not from a single failure point but from cascading breakdowns across multiple hierarchical system levels. The research represents the first application of STAMP/CAST to military surprise attacks. It offers insights into national security systems, intelligence agencies, and early warning frameworks. The unbiased and objective methodological approach provides a guide for analyzing and preventing similar catastrophic security failures in complex sociotechnical systems".

joel@webbi.co.il מר יואל ברק, אוניברסיטת חיפה

השלכות השימוש בבינה מלאכותית על מדיניות חוץ ויחסים בין מדינות

השימוש ההולך ומתרחב בבינה מלאכותית (AI) ובסוכני AI מתחיל להיות יותר דומיננטי במסדרונות הממשלתיים ובכך תורם לאופן עיצוב מדיניות החוץ ומערכות היחסים הבין־לאומיות. הדבר בא לידי ביטוי באמצעות יכולות חיזוי, ניתוח מידע וקבלת החלטות מבוססת נתונים. כלים אלו מסייעים בזיהוי מגמות גיאופוליטיות. ניהול סיכונים ובתגובה מהירה לאירועים בזירה העולמית.

עם זאת, השימוש ב-AI מעלה נושאים אתיים מורכבים לרבות סוגיות משפטיות, כגון שקיפות, פיקוח ויצירת מידע שאינו מבוסס, כל אלו ועוד עלולים לעצב מדיניות באופן בלתי מבוקר ואף שגוי. פערי גישה לטכנולוגיה בין מדינות אף מעמיקים אי־שוויון ומעצימים חשש למרוץ חימוש דיגיטלי. נוכח מגמות אלה, נדרש פיתוח מסגרות רגולטוריות בין־לאומיות והגדרת כללים אתיים שיבטיחו שימוש אחראי בבינה מלאכותית תוך שמירה על יציבות וסולידריות בין־מדינתית. המצגת באה לבחון ולשפוך אור על האתגרים וההזדמנויות שמציבה הבינה המלאכותית בזירה הבין־לאומית ואת השפעתה ההולכת וגוברת על יחסי החוץ במאה ה-21.

א3. (303) יחב"ל ומזה"ת

יו"ר: ד"ר אמירה שיף – אוניברסיטת בר אילן

The Institute for Maritime Policy and Strategy (MPS) פרופ' אלכסנדר בליי <u>abligh2025@gmail.com</u>

From the disintegrating Arab nation state to the Middle East as a disappearing regional system

"The Gaza war turned into a strategic crossroads underlining dramatic undercurrents. Since the "Arab spring" many Arab countries succumbed to a three-way struggle between the regime and the military, radical Islam, and the first graduates of the new media revolution. These countries de-facto abandoned the concept of a unique Arab local nation state. The regime changes accentuated the need for legitimacy for the new decision makers. With the narrowing political and ideological domestic foundations, a

search for international legitimacy and recognition of sovereignty arose. With the changing foreign policy direction of most regimes, they realized the need for new allies and new coalitions within the region and outside. Consequently, two simultaneous and at times contradicting processes commenced: dwindling domestic national support along with the need to build up international legitimacy. Thus, the search for coalition backing changed: from domestic and Arab potential allies to East Mediterranean, Iran and east of Iran and other out of region participants. That meant inter alia more foreign involvement and opening the door much wider to the Trump administration. It also led to the drawing of Cyprus and Greece closer to Israel. This way, the process of integrating local players into the East Mediterranean sub system, and the European and Eurasian systems, became more noticed. This paper deals with the issue of integration of the Middle East regional system into larger systems outside of the traditional definitions of the region .

elie.podeh@mail.huji.ac.il בירושלים העברית העברית האוניברסיטה העברית בירושלים

סדר ואי-סדר במזרח התיכון: מה השתנה בעקבות ה-7 באוקטובר? ישראל על פרשת דרכים

"בחירתו של דונאלד טראמפ לנשיא ארצות הברית מובילה לשינויים רבים במערכת הגלובלית. יש המאבחנים את התופעה כאי-סדר עולמי חדש. מנגד, דומה כי הסדר המזרח התיכוני לא השתנה באופן מהותי לאחר ה-7 באוקטובר. המבנה הקואליציוני של המחנות – ציר ""ההתנגדות"" מזה וציר המדינות המתונות, יחד עם ישראל, מזה – נותר בעינו. עם-זאת, ניתן לאתר לפחות שלושה שינויים חשובים בהשוואה לסדר שהיה קיים לפני ה-7 באוקטובר: האחד, עריקה של סוריה מציר ההתנגדות בעקבות נפילת משטר אסד ותפיסת השלטון על ידי גורמים ערבים-סונים ג'יהאדיסטים. לאור חשיבותה של סוריה מבחינה היסטורית וגאו-אסטרטגית במזרח התיכון תהיה חשיבות גדולה לאוריינטציה המדינית של המשטר החדש. השינוי השני נוגע למאזן הכוחות בין שני המחנות וזאת בעקבות המחנה הערבי-סוני חיזבאללה בלבנון והחות'ים בתימן. השינוי השלישי נוגע לקשר בין ישראל ומדינות המחנה הערבי-סוני "המתון"", המתבצע בעיקר מאחורי הקלעים ולא בגלוי – בדומה לשנים שקדמו לחתימת הסכמי אברהם ב-2020. כך, למשל, שיתוף הפעולה בין מדינות אלה במהלך המתקפה של איראן על ישראל באפריל בספרים מאחורי הקלעים.

מטרת ההרצאה כפולה: מחד, לנתח את הקבוע והמשתנה במערכת המזרח תיכונית בעקבות מתקפת חמאס ב-7 באוקטובר והמלחמה הרב-זירתית שבאה בעקבותיה; מאידך, לנתח את ההשלכות לגבי מקומה ותפקידה של ישראל באזור. הטענה המרכזית היא שישראל מצויה עתה על פרשת דרכים: מצד אחד, היא יכולה לחזק את מקומה במזרח התיכון לנוכח שיקום הרתעתה וחולשת ציר ההתנגדות בהובלת איראן. יהיה זה המשך טבעי לתהליך שהחל עם חתימת הסכמי אברהם ב-2020 וצעד נוסף לקראת נורמליזציה עם סעודיה; מצד שני, אי-פתרונה של הבעיה הפלסטינית עלול להעיב על כל התקדמות ולהסיג לאחור את יחסיה של ישראל עם מדינות השלום והנורמליזציה.

yakubh@wgalil.ac.il ד"ר יעקוב חלבי, המכללה האקדמית גליל מערבי

Ethnic Democracy, Deterrence and the Monadic Democratic Peace Model: The Case of Israel's Foreign Policy towards the Palestinians

This article examines whether the Monadic Democratic Peace Theory (MDPT) (a subset of the Democratic Peace Theory (DPT)) applies to the state of Israel in its foreign relations towards the Palestinians. The MDPT assumes that democracies are less likely to initiate a war or escalate military threats than non-democracies and that democracies are more likely to follow the prescription of international law, regardless of whether their rival is a democracy or not. Further, obeying international law

provides stability and predictability to the foreign relations of a democracy towards its neighbors. The article examines both the issues of ethnic democracy and deterrence which lead to a behavior in Israel's foreign policy that is in contradistinction to the MDPC. The article examines whether Israel, as an ethnic democracy, which seeks to privilege and serve the interests of Jews at the expense of Palestinians in the West Bank fits the MDPT model. Ethnic democracy is a democracy that fully applies democratic processes of free and fair elections, but its governing coalition is run by nationalist political parties that seek to privilege their ethnic group and are ready to violate international law in order to serve the interests of their dominant ethnic group. Another explanation to Israel's military overreaction is based on the deterrence conception of inflicting disproportional costs on its rival for the sake of pacifying them. In this regard, the article examines, in light of the MDPT, Israel's policy of violating international (humanitarian) law, its pre 7/10 blockade over the Gaza Strip and Israel's reaction (jus in bello) to Hamas's 7/10 attack, and whether Israel's actions/response are (in)compatible with the assumptions of the MDPT.

yarons@yvc.ac.il איזר עמק יזרעאל האקדמית המכללה האקדמית ד"ר ירון סלמן המכללה א

Religious tolerance and tourism - the UAE case

This talk aims to present the UAE efforts to promote tourism focusing on the role of its religious tolerance policy. It discusses the link between the UAE religious tolerance and tourism arguing that religious tolerance positively influenced to promote inbound tourism. Using the theory of religious tolerance, the research results show that (1) the UAE uses its unique religious tolerance policy as a tool to promote tourism; (2) UAEs religious tolerance initiatives and projects includes strengthen local conditions that creates a welcoming environment to attract foreign tourists; (3) the results also demonstrates, for the first time, the importance of religious tolerance in the context of the UAEs efforts to boosts tourism. This carries important policy implications that religious tolerance can play a major tool used by Muslim nations to brand themselves as an attractive tourism destination.

<u>amira.schiff@biu.ac.il</u> ד"ר אמירה שיף אוניברסיטת בר-אילן | - ד"ר אריאל אדמוני. אוניברסיטת בר-אילן.

Any port in a storm; Qatar's mediation as a biased mediator

"This study examines Qatar's mediation efforts, which culminated in the first Israel-Hamas hostage release deal (November 24–31, 2023). The case highlights the role of biased mediation in crisis diplomacy, demonstrating how states with vested interests and close ties to one of the parties can leverage their influence to facilitate negotiated settlements.

On October 7, 2023, Hamas launched a surprise attack on Israel, abducting approximately 250 individuals. In response, Qatar, supported by Egypt and the United States, brokered an agreement that led to a temporary ceasefire and the release of 104 hostages in exchange for 240 Palestinian prisoners. Despite concerns over Qatar's ties to Hamas, its mediation was widely recognized as a critical diplomatic breakthrough. While traditional conflict resolution theories emphasize mediator impartiality,

growing research suggests that biased mediators—those with affiliations and interests—can, under certain conditions, be effective. Qatar's deep-rooted ties to Hamas provided it with access and credibility, enabling negotiations where neutral actors lacked influence. This study examines how Qatar's bias functioned as both an asset and a liability. While its influence facilitated rapid engagement and tangible outcomes, it also raised concerns about long-term Israel-Hamas conflict dynamics. By exploring this case, the study contributes to broader debates on the advantages and risks of biased mediation in high-stakes international crises".

א4. (304) כלכלה עולמית

יו"ר: ד"ר מרדכי חזיזה – מכללת אשקלוו

davidief@netvision.net.il ,א"א אוניברסיטת דוידי אוניברסיטת ת"א

מצא את ההבדלים: הכלכלה הפוליטית של הנשיאים טראמפ ומיליי

"לנשיא ארה""ב החדש, דונלד טרמאפ, שהחל את הקדנציה שנייה ב-20 בינואר האחרון, ולנשיא ארגנטינה מאז דצמבר 2023, חאבייר מיליי, הרבה מן המשותף. שניהם דוגלים במדיניות כלכלית- חברתית המכונה ""ליברטריאנית"", ב""הקטנת המדינה"", בפגיעה במנגנון המדינה, בצמצום ועד היעלמותם של מנגנוני הרווחה ובמדיניות הפרטה נרחבת. זאת, לצד הקטנת המיסוי על בעלי ההון ומימוש של מדיניות ניאו-ליברלית קיצונית. הם אף נפגשים לעיתים קרובות. מאז תחילת כהונתו, מיליי ביקר תשע פעמים בארה""ב (בממוצע ביקור אחד לחודשיים) ופגש את עמיתו בוושינגטון או את אנשי אמנו, בהם אילון מאסק. לא פעם מיליי הצהיר על הערצתו כלפי נשיא ארה"ב. מטרת ההרצאה היא לבחון, מעבר להצהרות ולהודעות לעיתונות, האם מדיניותם הכלכלית של שני הנשיאים זהה (כפי שמצהיר מיליי) בהתחשב שארה""ב הינה המעצמה הקפיטליסטית הגדולה בעולם וארגנטינה מדינה פריפריאלית מיליי) בהתחשב שארה"ב. אמנם שני הנשיאים נתקלים באופוזיציה פרלמנטרית רופסת, אך בניגוד לארה"ב, בארגנטינה פועלים תנועות חברתיות עוצמתיות, איגודים מקצועיים בעלי משקל פוליטי וחברתי ותנועה סטודנטיאלית תוססת."

yuval.finkel1990@gmail.com מר יובל פינקל אוניברסיטת חיפה

Strategic and Nonstrategic Commodities Import during War: A Systematic Case Study Focusing on Israel from 1980 till 2014

Under what circumstances do belligerents succeed in increasing their imports during wartime? This research seeks to answer that question by addressing contradictory findings in the literature on the relationship between trade and war. We propose that the answer depends on two factors that have not been examined together: the value of the imports on the battlefield and the intensity of the war. These two factors influence the willingness of belligerents to reprioritize their import preferences based on strategic considerations. However, they also influence exporters' willingness to signal their dissatisfaction, as well as the extent of the damage to the belligerent's economy. To test this contention, we categorized 96 commodities as strategic or nonstrategic using the HS02 classification, and then employed gravity models to analyze dyadic import flows from 168 countries to Israel between 1980 and 2014. The findings reveal that the impact of war varies according to its intensity, and strategic commodities amplify the positive.

motih1308@gmail.com ד"ר מרדכי חזיזה המכללה האקדמית אשקלון

China's Involvement in Egypt's Maritime Sector

-אין תקציר-

אל. (305) תקשורת בינ"ל

יו"ר: פרופסור (אמריטוס) איתן גלבוע – אוניברסיטת בר אילן

eytan.gilboa@biu.ac.il פרופ' איתן גלבוע אוניברסיטת בר אילן

גב' לילך סיגן, מעריב ואוניברסיטת בר-אילן מעריב ואוניברסיטת לילך סיגן, מעריב ואוניברסיטת בר

הדיווחים בתקשורת המערבית על אבידות במלחמה עם חמאס

נזק אגבי הוא מדד מרכזי לציות לדיני המלחמה הבינלאומיים. היקף האבדות בעזה עורר שיח נרחב ודיון על דיוק הנתונים שמספק משרד הבריאות בעזה, הנשלט על ידי חמאס. מספר האזרחים שנפגעו הוביל להליכים משפטיים נגד ישראל בבית הדין הבינלאומי לצדק ובבית הדין הפלילי הבינלאומי בהאג. ולחץ על מנהיגי המערב לרסן את פעולותיו הצבאיות של צה"ל. חלק גדול מהשיח בנושא זה היה תלוי בדיווח התקשורתי. מחקר זה מנתח את הדיווחים על נתוני הנפגעים שפורסמו במהלך המלחמה בתקשורת הזרם המרכזי במדינות המערב, במיוחד בניו יורק טיימס. המחקר חושף פרקטיקות עיתונאיות בעיתיות שלא בלטו במלחמות בעבר הקרוב. לרוב, התקשורת ציטטה נתוני נפגעים של חמאס מבלי לבדוק אותם ומבלי לגלות שמקורם במשרד הבריאות העזתי שכפוף לחמאס; הדיווחים התעלמו מכך שחמאס פרסם מספרים כוללים בלי להפריד בין אזרחים ללוחמים ושהוא השתמש בבתי מגורים, במוסדות ציבור, לרבות בתי ספר ובתי חולים, ובאזרחים כמגינים אנושיים. היא התעלמה או הטילה ספק בהערכות צה"ל לגבי מספר לוחמי חמאס שנהרגו, שהיו עשויות להוביל לדיווחים מדויקים יותר. התקשורת התעלמה ממחקרים מקצועיים וחוות דעת צבאיות שבדקו את נתוני חמאס ומצאו בהם שגיאות סטטיסטיות שלא התיישבו עם הטענות על היקף ההרוגים בכלל, ושל נשים וילדים בפרט. התקשורת גם התעלמה מעדויות היסטוריות לדיווחים מטעים של חמאס בעבר על נפגעים. העיתון ניו יורק טיימס נבחר מפני שהוא מציג את עצמו ומוכר כמי שמספק מיידע ופרשנות אמינים במיוחד, וכתבותיו מתפרסמות בכלי תקשורת רבים בארה"ב ובעולם באמצעות הסדרי סינדיקציה. המחקר מציג פרקטיקות דומות של דיווח שגוי ומטעה גם בכלי תקשורת מרכזיים אחרים. ההסברים כוללים הטיה מובנת פרו-פלסטינית, פיקוח מערכתי לקוי, ותחרות עם רשתות חברתיות.

sh 318@hotmail.com גב' שימאא הינדאווי, אוניברסיטת חיפה

תפקיד התקשורת בעיצוב נרטיבים בזירה המקומית והבינלאומית במהלך מלחמת האזרחים בסוריה: ניתוח תוכן של נאומים ותקשורת ממסדית

מאמר זה בוחן את תפקיד התקשורת בעיצוב נרטיבים פוליטיים במהלך מלחמת האזרחים בסוריה (2012–2015), תוך התמקדות באסטרטגיות התקשורתיות של המשטר הסורי והשלכותיהן על הזירה המקומית והבינלאומית. המחקר נשען על מסגרת תיאורטית של קונסטרוקטיביזם ביחסים בינלאומיים, המדגישה את חשיבות השיח והנרטיב בעיצוב תפיסות מדיניות וזהויות קולקטיביות.

המתודולוגיה מבוססת על ניתוח תוכן איכותני של נאומים רשמיים שנישאו על-ידי בכירי המשטר הסורי, לצד כתבות שפורסמו בעיתונות הממלכתית ובמדיה החברתית הרשמית. נבחנו כ-100 נאומים ו-80

פרסומים מרכזיים, תוך קידוד שיטתי של מוטיבים חוזרים, כגון הצגת המרד כקונספירציה זרה (בעיקר ישראלית-אמריקנית), הדגשת תפקידה של סוריה ב"ציר ההתנגדות", ודה-לגיטימציה של המורדים כ"שליחי אינטרסים חיצוניים". הממצאים מצביעים על כך שהמשטר הסורי עשה שימוש עקבי בנרטיבים אלו כדי לחזק את הלגיטימציה שלו בזירה הפנימית, לערער את אמינות המורדים, ולבסס את דימויו כשחקן מרכזי במאבק האזורי נגד המערב וישראל. בזירה הבינלאומית, ניתוח הסיקור התקשורתי במערב ובמדינות תומכות משטר (רוסיה, איראן) מגלה פערים משמעותיים: בעוד התקשורת המערבית נטתה להציג את המשטר כמדכא אלים, התקשורת במדינות בעלות ברית חיזקה את הנרטיב הסורי הרשמי, ובכך תרמה ללגיטימציה בינלאומית מסוימת של המשטר.

המאמר מדגיש את התקשורת כזירה קריטית במאבק על עיצוב דעת קהל, לא רק בזירה המקומית אלא גם ברמה הגלובלית, ומציע תובנות חדשות על תפקידם של נרטיבים תקשורתיים בהשפעה על מדיניות בינלאומית, עמדות ממשלות, ותגובת ארגונים בינלאומיים. מסקנות המחקר רלוונטיות להבנת דפוסי סיקור ועיצוב דעת קהל בסכסוכים א-סימטריים בעידן הגלובליזציה.

elief@edu.aac.ac.il אלי פרידמן המכללה האקדמית אשקלון

ayeletkohn@gmail.com איילת כהן, המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין

"Paddy pointed his pseudo-liberal finger at us": 7סרטי הסברה אזרחיים בעקבות הסברה באקטובר באוקטובר

המחקר מציע מסגרת מתודולוגית לדיון בשישה סרטוני דיפלומטיה ציבורית שהפיקו אזרחים. הסרטים נבחרו מתוך קורפוס של 56 סרטים שנוצרו בעקבות מתקפת הטרור של חמאס על עוטף עזה ב-7 באוקטובר, על רקע כישלון ההסברה הרשמית. תוך שימוש בניתוח סמיוטי רב-אופניות (מולטימודלי), המחקר מדגים כיצד סרטים אלה עושים שימוש עשיר בפעולות תקשורתיות מולטימודליות – כלומר, פעולות דיבור טקסטואליות המשולבות בתקשורת חזותית ואודיטורית. המחקר בוחן פעולות תקשורתיות מולטימודליות, שמבטאות תחושות אותנטיות של הפקרה תוך ניסיון לעורר רגש בקרב קהלים מגוונים. בנוסף, המחקר מראה כיצד הסרטים עושים שימוש בהגדה כפולה לצורך גינוי והאשמה – כאשר קהלים מסוימים מואשמים בצביעות או קהות חושים, בעוד קהלים רחבים יותר נקראים לגלות סולידריות .המחקר מדגים כיצד פעולות תקשורתיות מולטימודליות עשויות לשמש ככלי לדיפלומטיה ציבורית-אזרחית, שבאמצעותה פועלים היוצרים לטיפוח סולידריות, לגיוס תמיכה ולקריאה לפעולה, בעודם דוחקים בקהליהם להתבייש בהתנהלותם, תוך רמיזה לכך שאדישות שווה לבגידה.

מר רם פלדשר אוניברסיטת בר אילן בר אוניברסיטת בר אוניברסיטת מר לב משין, אוניברסיטת רייכמן, אוניברסיטת לב משין, אוניברסיטת אוניברסיטת משין, אוניברסיטת הייכמן,

התפתחות ההגנה מפני השפעה פסיכולוגית עוינת באוקראינה: המלצות לישראל

מדינות דמוקרטיות, בהן ישראל, מתמודדות עם אתגרים גוברים מצד יריבים שאינם כפופים למגבלות דמוקרטיות. 'מרחב המידע' הפך לזירה קריטית, המחייבת פיתוח הגנות אפקטיביות מפני מתקפות ונסיונות השפעה פסיכולוגית. המלחמה ההיברידית של רוסיה נגד אוקראינה, שהגיעה לשיאה בפלישה רחבת ההיקף ב-2022, מדגישה את הצורך במנגנוני הגנה מתקדמים מסוג זה. המתקפה על ישראל ב-7 באוקטובר 2023 חשפה פגיעות משמעותית של החברה הישראלית ללוחמה פסיכולוגית, והדגישה את חשיבות החוסן הלאומי. אוקראינה נמצאת בחזית המלחמה ההיברידית והניסיון האוקראיני הרב מספק תובנות חשובות, שכן מנגנוני ההגנה שלה התפתחו לאורך שלבי הסכסוך השונים. מחקר זה בוחן כיצד התפתחו באוקראינה מנגנוני הגנה רב-שכבתיים – טקטיים, אופרטיביים ואסטרטגיים – לפני 2014, בין התפתחו באוקראינה מצביע על פער בין בחדוקטרינות הצבאיות ליישומן בפועל, דבר המדגיש את הצורך באסטרטגיות אדפטיביות. בהתבסס על מחקר אקדמי, מסמכים צבאיים ומדינתיים מחייבים, פרסומים צבאיים לא מחייבים וראיונות עם אנשי מקצוע, המחקר מזהה שיטות מיטביות להתמודדות עם השפעה זרה. ההמלצות כוללות פיתוח תוכנית

לחוסן לאומי להעלאת מודעות בקרב הציבור ומקבלי ההחלטות, הגברת השקעה במחקר ופיתוח בתחום לוחמת המידע, גיבוש מדיניות תקשורת אסטרטגית להתמודדות עם מידע כוזב, יצירת מנגנוני ניטור ותגובה בזמן אמת, וחיזוק שיתופי פעולה בינלאומיים, במיוחד עם אוקראינה. תובנות אלו מסייעות לחיזוק החוסן הלאומי ולהתמודדות עם השפעה זרה ביעילות רבה יותר.

א6. (306) אתגרים בהוראת היחב"ל במאה ה-21

יו"ר: ד"ר הילה זהבי – אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

hilape@bgu.ac.il ד"ר הילה זהבי, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, והאוניברסיטה הפתוחה, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב pardos@bgu.ac.il פרופ' שרון פרדו, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

The History of European Integration Studies in Israel

-אין תקציר-

oded.lowenheim@huji.ac.il פרופ' עודד לוונהיים האוניברסיטה העברית

אי-ודאות, חרדה והקצנה פוליטית בהוראת היחב"ל בעידן של ערעור הסדר העולמי

"ערעור הסדר העולמי בעשור האחרון אינו מתבטא רק בזירה הפוליטית והציבורית (הפנימית והבינ""ל), אלא חודר גם לשדה ההוראה האקדמית של יחב""ל. כאשר מושגים מסורתיים כמו ריבונות, זכויות האדם, סדר בינ""ל, ומשפט בינ""ל מתערערים ועומדים תחת מתקפות שונות, המרצה בכיתת היחב""ל מוצא עצמו נדרש להתמודד עם שאלה כפולה: כיצד ניתן ללמד את התחום כאשר המסגרות המושגיות עצמן אינן יציבות? וכיצד מתמודדים עם החרדה והמתחים הנלווים לכך – הן מצד המרצה והן מצד הסטודנטים?

תחת המציאות של השנים האחרונות, הן בישראל והן במדינות אחרות, וכן במערכת הבינ""ל ברמת-על, חוויית ההוראה של יחב""ל מלווה בתחושת אי-ודאות מובנית, הנובעת מהמתח בין הצורך להקנות ידע סדור לבין הדינמיות -- ואף הכאוטיות -- של המציאות הבינלאומית. אדון בהשפעת ההקצנה הפוליטית על חוויית ההוראה, במיוחד כאשר הדיון בנושאים כמו (ה)מלחמה, נסיגה דמוקרטית, פופוליזם ועליית מנהיגים בלתי-יציבים הופך לזירה טעונה רגשית ומפלגת.

בהמשך, אציע דרכי התמודדות עם חרדה ומתח אלו: מעבר להוראה חווייתית במרחב הפיזי של הקמפוס, שימוש בשיטות רפלקסיביות המעודדות את המרצה והסטודנטים להתמודד ישירות עם אי-הוודאות, ופיתוח גישה דיאלוגית המאפשרת לסטודנטים לחקור את מקומם בתוך מציאות בינלאומית בלתי יציבה. בכך, אטען כי הוראת יחב""ל בעידן הנוכחי אינה רק אתגר – אלא גם הזדמנות להתמודדות ביקורתית עם עולם משתנה. כל זאת, תחת ההנחה, כי גם התחום האקדמי של מחקר והוראת היחב""ל הוא חלק בלתי נפרד מהפוליטיקה הבינ"ל בכללותה. "

arie.kacowicz@mail.huji.ac.il פרופ' אריה קצוביץ האוניברסיטה העברית

הוראת מבוא ליחב"ל רישומים אישיים אחרי שלושה עשורים

erella46@gmail.com - אין שיוך מוסדי - אראלה שדמי

חיפוש אחר המהפכה הפמיניסטית: השיבה לאימהות, היגיון האם והעולם החדש

- אין תקציר-

<u>clutmar@poli.haifa.ac.il</u> ד"ר כרמלה לוטמר אוניברסיטת חיפה

קידוד כיבושים צבאיים כאמצעי להוראת יחב"ל כמותני

--אין תקציר-

אַ7. (309) שולחן עגול ספר -- ד"ר דניאל סובלמן

Axis of Resistance: Asymmetric Deterrence and Rules of the Game in Contemporary Middle East Conflicts

Daniel.sobelman@mail.huji.ac.il בירושלים האוניברסיטה העברית בירושלים oren.barak1@mail.huji.ac.il אורן ברק – האוניברסיטה העברית העברית פפיran@poli.haifa.ac.il אהוד (אודי) ערן – אוניברסיטת חיפה ofek.rieeiran@poli.haifa.ac.ilemer@mail.huji.ac.il אופק רימר – האוניברסיטה העברית ornam@inss.org.il INSS – אורנה מזרחי

11:00-11:30 הפסקת קפה (בניין 5 קומת כניסה)

מושבי ב 11:30-13:00 (בניין 5 קומה 3

ב1. (301) ביטחון בינ"ל ואסטרטגיה

יו"ר: ד"ר דניאל סובלמן – האוניברסיטה העברית

byshoval@gmail.com גב' שובל בן יאיר אוניברסיטת רייכמן

בין פולוואמה לאוקראינה: ניתוח תגובותיה של סין לאיומים גרעיניים בעידן הנוכחי

"באוגוסט 2025 העולם יציין שמונים שנה למתקפות הגרעיניות היחידות בהיסטוריה האנושית, אך הימשכות ההימנעות העולמית משימוש התקפי בגרעין אינה מובטחת. התפתחויות טכנולוגיות וגיאופוליטיות במאה ה-21 מערערות את היציבות האסטרטגית העולמית, וסכסוכים מזוינים בשנים האחרונות הגבירו אף יותר את החשש מהסלמה גרעינית. בתוך מציאות זו, לסין כמעצמה עולה יש תפקיד מרכזי בזירה העולמית ויכולת גוברת להשפיע על מהלכם של משברים בינלאומיים. עם זאת, הספרות האקדמית העוסקת בהתנהלותה הבינלאומית של סין בהקשרים גרעיניים עודנה מוגבלת. מחקר זה מבקש לגשר על פער זה באמצעות בחינת האופן שבו סין מגיבה למשברים גרעיניים שבהם אינה מעורבת ישירות, ובחינת הגורמים המעצבים את תגובותיה.

כדי לבחון סוגיות אלה, המחקר מבצע ניתוח השוואתי איכותני של שני מקרי בוחן עכשוויים בולטים – תגובותיה של סין לאיומים הגרעיניים של פקיסטן כלפי הודו במהלך משבר פולוואמה (2019), ותגובותיה לאיומים הגרעיניים של רוסיה במהלך מלחמתה הנוכחית עם אוקראינה. הממצאים מצביעים על הבדלים משמעותיים בתגובותיה של סין, והמחקר מראה כי הבדלים אלה נובעים מניסיונה של סין לאזן בין האינטרסים האסטרטגיים שלה, לבין תפיסתה בנוגע לנשק גרעיני. למחקר תרומה תיאורטית ופרקטית. מבחינה תיאורטית, הוא מספק מיפוי שיטתי וניתוח של כלל תגובותיה של סין לכל אחד מהמשברים תוך השוואה ביניהם, ובכך מעמיק את הבנת שיקוליה האסטרטגיים ומדיניות החוץ שלה. מבחינה פרקטית, מסקנותיו יכולות לסייע למקבלי החלטות ודיפלומטים בעולם, אשר מתמודדים עם השאלה כיצד ניתן לחזות את התנהגותה של סין במשברים עתידיים שבהם יועלו איומים גרעיניים, ואולי השפיע על התנהלותה ועמדותיה."

ehudgolan223@gmail.com ד"ר אודי גולן המכון למדיניות ואסטרטגיה ימית

לא בידי זרים?: עיקרון ההסתמכות העצמית במדיניות הביטחון של ישראל בעקבות מתקפת ה-7 באוקטובר

"מתקפת ה-7 באוקטובר של חמאס ומלחמת ""חרבות ברזל"" הרב-זירתית שבאה בעקבותיה זעזעו את התפיסה העצמית של ישראל כמעצמה אזורית. הכישלון בהגנה על אזרחי ישראל העלה שאלות קשות לגבי היסודות של תפיסת הביטחון של ישראל (הרתעה, התרעה והכרעה). נדבך מרכזי נוסף, אם כי פחות מוכר, בתפיסת הביטחון של ישראל הוא עיקרון ההסתמכות העצמית (Self Reliance), לפיו ישראל תגן על עצמה בכוחות עצמה ולא תשען על גורמים זרים לצורך ביטחונה. במהלך 76 שנות עצמאותה של מדינת ישראל עיקרון זה היה בתוקף, אם כי הוא ידע גם חריגות ומגבלות.

מייד אחרי מתקפת ה-7 באוקטובר, ממשל ביידן שלח כוחות צי אמריקאי לים התיכון ולים האדום והזהיר את איראן ושלוחיה שלא לנצל את מצבה הקשה של ישראל, מהלך של הרתעה מורחבת שנועד לתמוך בישראל. ארה""ב גם ארגנה משלוחים גדולים של נשק וציוד לישראל ברכבת אווירית וברכבת ימית. כמו כן, הובילה ארה""ב קואליציה בינלאומית ואזורית שהשתתפה בפועל בהגנת ישראל מפני איום החות'ים על השיט בים האדום ומפני שתי מתקפות טילים וכטב""מים מאיראן (14-13 באפריל 2024, 1 באוקטובר 2024). אולם, המלחמה יצרה גם תלות גוברת של ישראל בארה""ב וניסיונות של ארה""ב להגביל פעולות מסוימות של ישראל. המאמר יציג מסגרת קונספטואלית לניתוח עיקרון ההסתמכות העצמית במדיניות הביטחון של ישראל על מרכיביו השונים ויבחן את היישום של עיקרון ההסתמכות העצמית בעבר ואת תקפותו לאחר מתקפת ה-7 באוקטובר. "

yuval.peleg2@mail.huji.ac.il מר יובל פלג, האוניברסיטה העברית בירושלים

<u>Daniel.Sobleman@mail.huji.ac.il</u> ד"ר דניאל סובלמן, האוניברסיטה העברית בירושלים

The 2023-24 Israel-Hezbollah War of Attrition as a Military Laboratory

This paper delves into the war of attrition that broke out between Israel and Hezbollah on October 8, 2023, later turning into a full scale war, and which has provided both sides with an opportunity to test a range of technologies. These include weapons that had not been available in previous rounds of conflict or otherwise never employed in such intensity within such a small theater of war. Thus, key dimension of the conflict had been Israel's unpreceded employment of Unmanned Aerial Vehicles, on the one

hand, and Hezbollah's daily employment of Iranian technologies, including low-altitude precision-guided suicide drones and air defenses, on the other hand. While the introduction of these instruments into the conflict produced a profound shift in the parties' military vulnerability—potentially undermining the core underlying logic of Israel's and Hezbollah's strategic concepts—both have engaged in an intense learning competition in an effort to address critical vulnerabilities. Thus, the Israel-Hezbollah conflict has become a valuable military laboratory, one which other actors, namely Israel's and Hezbollah's allies, partners and weapons suppliers, will seek to draw on. The broader technological and conceptual ramifications of the Israel-Hezbollah conflict on the offensive and defensive advantages and disadvantages of drones merit in-depth scholarly and policy attention.

ido.raz@mail.huji.ac.il בירושלים העברית העברית העברית האוניברסיטה העברית בירושלים

We Are Peers Now: States' Relations with Violent Non-State Actors That Became State/Sub-State Actors

The relationship between states and violent non-state actors (VNSAs) has been widely explored in International Relations and Security Studies over the past two and a half decades. Scholars have examined state-VNSA dynamics through frameworks of sponsorship, alliances, delegation, and proxy warfare, as well as through conflict and rivalry. However, a growing yet underexplored phenomenon is the transformation of some VNSAs into state or sub-state actors after gaining territorial control and governance capabilities. Cases such as the Taliban in Afghanistan, Hezbollah in Southern Lebanon, and various rebel groups in Syria illustrate how VNSAs can transition into sovereign entities, thereby reshaping their international roles. This article investigates how such transformations affect their relationships with states. Do states that previously supported a VNSA continue their backing once it assumes statehood? Do adversarial states reconsider their stance toward the newly established state actor? Based on a within-case analysis of the Taliban in Afghanistan after the 2021 takeover and the existing literature on state-VNSA dynamics, this study aims to provide a nuanced understanding of the evolving interactions between states and VNSAs that turned into state or sub-state actors. Furthermore, it identifies the mechanisms that drive change or continuity in these relationships.

ב2. (302) חקר האינטגרציה האירופית והיחב"ל

maya.sion@mail.huji.ac.il יו"ר: ד"ר מאיה שיאון צדקיהו האוניברסיטה עברית

noa.swisa@mail.huji.ac.il ד"ר נועה פאוזר סויסה האוניברסיטה העברית

יציבות בעולם משתנה – מנגנוני ההמשכיות של היחסים המיוחדים בין ישראל לגרמניה

"גרמניה וישראל מקיימות מערכת יחסים המוגדרת כ""מיוחדת"". ואכן, הקשר בין המדינות כולל שיתופי פעולה נרחבים, עמוקים וארוכי טווח במגוון תחומים – בין ממשלות, ארגונים ומוסדות, כמו גם בין יחידים. העניין הרב ביחסים אלה נובע לא רק מהמטען ההיסטורי הכבד שביניהם ומהיכולת לרקום שותפות קרובה למרות משקעי העבר, אלא גם מהמשכיותם לאורך עשורים רבים. זאת, על אף שינויים משמעותיים בשתי המדינות, במערכת הבינלאומית ובחלוף הזמן ושינויי הדורות. מאמר זה מתבסס על מחקר רחב היקף הבוחן את השאלה: מהם המנגנונים המאפשרים את המשכיותם של המאפיינים הייחודיים ביחסי ישראל-גרמניה? ראשית, יוצגו בקצרה המאפיינים המיוחדים של מערכת היחסים, תוך הדגמתם באמצעות שיתופי הפעולה הביטחוניים בין שתי המדינות — הכוללים קשרים בין הצבאות, התעשיות הביטחוניות וגופי המודיעין. לאחר מכן, ינותחו המנגנונים שאפשרו את שימורם והתפתחותם של מאפיינים אלה לאורך השנים. לבסוף, המאמר יבחן את השפעתם של מנגנונים אלה על מערכת היחסים המיוחדת בממדיה השונים. בעולם של שינויים מתמידים, מחקר זה מבקש לתרום להבנה רחבה יותר של יחסים בינלאומיים, בדגש על פיוס, חוסן של קשרים בילטרליים, ומנגנוני שיתוף פעולה. תוך בחינת הדינמיקה הייחודית של יחסי ישראל-גרמניה, המאמר שופך אור על האופן שבו קשרים בין מדינות יכולים להשתמר ולהתפתח לאורך זמן, ומציע מסקנות בעלות ערך רחב יותר להבנת יחסים מיוחדים בזירה הבינלאומית."

urikidron@gmail.com מר אורי קידרון, אוניברסיטה העברית
גב גאיה סתיו סיגוי - איז מייל -

"Special Relations" Beyond October 7th- Israeli-German Narratives

"Israeli-German relations are shaped by the interplay of historical trauma, reconciliation, and evolving narratives. These ties, far from straightforward, have been influenced by Germany's Holocaust legacy and Israel's shifting stance, from boycotts to the 1952 Luxembourg Agreement and the establishment of diplomatic relations in 1965. While cooperation flourished in political, economic, and cultural arenas, the October 7, 2023, Hamas attack challenged this foundation, reigniting fears and testing perceptions.

This research examines how narratives in both countries evolved after October 7, addressing the question: How have Holocaust memory and recent events shaped government and media discourse? Methodologically, it employs a mixed approach, analyzing 2,981 items—2,857 from Germany and 124 from Israel—alongside a unique EF-HU Barometer survey data on public perceptions in both countries. German sources, both media and government communications, reflect extensive engagement with Israeli issues, contrasting with Israel's limited wartime focus on Germany. Findings highlight the tension within German narratives between historical responsibility, rising antisemitism, and critiques of Israeli actions in Gaza. Simultaneously, Israeli narratives intertwine Holocaust memory with contemporary challenges, portraying Germany as a vital but scrutinized ally. The disparity in media focus and narrative framing underscores the unique pressures each country faces.

Ultimately, this analysis reveals that Israeli-German relations remain deeply influenced by shared history and present-day realities. The narratives of solidarity and criticism, shaped by public opinion and political discourse, continue to evolve, illustrating the enduring complexity of this ""special relationship"" amidst global and local challenges"

The Implications of the Global Friction and the West and EU Fractures on Israel – EU Relations

"The Trump 2.0 administration handling of the Russian-Ukraine war marks a critical phase not only in global competition and friction between the West and CRINK (China, Russia, Iran, and North Korea), but also between the U.S. and Europe, particularly the EU. Further cracks are also within the EU. These cracks compel European states to strengthen their defense capabilities and take a more independent geopolitical stance. EU tensions with Hungary on the matter, and renewed cooperation with the UK and Norway, have forged a European 'coalition of the willing'. The EU's strategic autonomy is needed in defence, including hybrid warfare, critical raw materials, and energy. The EU also urgently needs to enhance its economic competitiveness, innovation and reliable supply chains.

Analyzing these developments, the study will examine the implications of the global friction and the fractures within the West for Europe/EU – Israel relations. While Israel's role as a security asset remains in tension with its declining normative standing, it has much to offer Europe. Yet Israel's relations with the EU are strained and constrained, moving between the EU's value-based stance and realpolitik. The 'linkage policy' to the MEPP, adopted in 2008/9, still constrains their upgrade, but an Association Council took place in 2025, under "back to normal" atmosphere despite the Gaza war. The Israeli – Palestinian conflict has become one of the most divisive foreign policy issues on the EU's Foreign Affairs Council agenda. Progress towards its solution would stabilize the region and foster economic development, particularly under Saudi-Israeli normalization, which can enhance EU strategic goals, such as IMEC (India-Middle East Economic Corridor). The research will analyze how global power alignments and its impact on the EU and Europe impact the Israeli-EU relations"

baraknaama@gmail.com גב' נעמה ברק, האוניברסיטה העברית

The European Community's 1980 Venice Declaration: Policy principles in the face of instability

"In 1980, the European Community published the Venice Declaration – the pinnacle of a decade's efforts to produce collective European foreign policy on the Arab-Israeli conflict. In the declaration, the EC endorsed the right of the Palestinians to self-determination and the right of the Palestine Liberation Organization (PLO) to be associated in peace negotiations – all in the hope of strengthening European political integration, reducing military conflict in the Middle East and ensuring Europe's oil supplies from the Arab world. Despite the declaration's vanguard reputation, its reception in real-time was less impressive. Israel responded to it harshly, while the Palestinians and the Arab world were disappointed in it.

If so, what prompted policymakers to publish their principles for the conflict's resolution? According to historical research, the answer lies in the instability washing over the Middle East. Archival research shows how European policymakers were troubled by a host of events in the region, such as the Iranian Revolution, the Iran-Iraq war and lack of confidence in US leadership across the Middle East. All these led

them to the understanding that to safeguard their interests in the region, Europe would have to position itself at the forefront of efforts to resolve the Arab-Israeli conflict and to advocate for the resolution of its Palestinian dimension. This historical episode demonstrates the ricochet effects of instability in different corners of the Middle East on the Arab-Israeli conflict, and the way in which one actor, the European Community, attempted TO find its footing in the midst of if all."

ב3. (303) לימודי מודיעין

ofek.riemer@mail.huji.ac.il יו"ר: ד"ר אופק רימר, האוניברסיטה העברית

danielh@bgu.ac.il ד"ר דניאל הרטמן אוניברסיטת בן גוריון

A New Conceptual Framework for Defining Governance and Functional Responsibility at the State Level Based on Models of Systems Thinking and Safety Culture

"The paper introduces and develops a novel conceptual framework based on the System-Theoretic Accident Model and Processes (STAMP) safety paradigm for understanding functional responsibility within a sovereign state, which, as a sociotechnical system, depicts a complex governing system. The paper outlines a governing functional framework comprised of three elements: Thinking, Doing, and Having. This structure provides a methodical approach to understanding how governing responsibility is conceptualized (Thinking), enacted (Doing), and enabled (Having) within sociotechnical systems. Building on established safety culture theory that uses a tripartite structure of psychological, behavioral, and situational components, this framework adapts these concepts for governance contexts.

The paper examines how the time-dependent alignment or misalignment between these three elements can strengthen or undermine responsible governance, particularly in high-risk and high-consequence domains like national security. Using Israel's governance structure before the October 7, 2023, attack as a case study, the research demonstrates how deficiencies in any one element can compromise the entire governing system. The framework offers analytical tools for evaluating the actual power of executive leadership to control and govern complex systems effectively and on time, especially regarding critical tasks like ensuring national security. The research contributes to both a theoretical understanding of governance functional responsibility within the STAMP paradigm and practical approaches for improving governance structures and processes in complex sociotechnical systems facing significant safety and security challenges".

The Institute for the Research of Methodology of Intelligence (IRMI) ד"ר עופר גוטרמן ofergute 123@gmail.com

- אין מייל - Dr Steven Wagner, Brunel University

מעבר לגילדה: המקרה הישראלי והצורך באקדמיזציה של הכשרות אנשי המודיעין

"This paper examines the importance of intelligence education among defence intelligence professionals. After surveying the landscape of approaches to intelligence training and education in academia and within the profession, this paper argues that good professional outcomes emerge from a blending of multi-disciplinary approaches to intelligence education with research-informed training for intelligence staff.

The Israeli intelligence failure leading up to 7 October 2023 illustrates the danger inherent to informal approaches to training and education, lacking models. This research shows that until approximately 2011, IDF defence intelligence relied on a guild model to prepare analytic staff for their work. This guild model had been a key characteristic of the IDF as a learning organization until the introduction of high technology, an organizational shift toward operational intelligence, and certain fateful administrative decisions dismantled the guild, with no replacement. Without any system for perpetuating institutional or professional knowledge, IDF analytic product was more prone to weakness for issues of strategic intelligence, forecasting, risk analysis, and other areas where uncertainty prevails, even if it was stronger than ever in its handling of operational intelligence matters.

The IDF lacks specific intelligence education among career officers in Israeli Defence Intelligence, and the overarching organizational aversion to social scientific methodology in their work. The paper contends that while in-house training meets immediate operational demands, higher education fosters depth of thought and rigour. Strategic thinking comes from methodological robustness. The paper shows that to achieve professionalization, defence intelligence must mandate tailored advanced educational programs for its personnel".

<u>ubarjoseph@gmail.com</u> היפה אוניברסיטת אורי בר-יוסף, אוניברסיטת אורי בר-יוסף,

מודיעין בעידן מנהיגות פופוליסטית

"בבואו לבצע הערכת מודיעין לאומית במדינות דמוקרטיות מתמודד המודיעין עם שלושה אתגרים: כשלים אינהרנטיים בתהליך המודיעין עצמו, דוגמת הטיות אישיות וקבוצתיות, ניהול אוטוריטרי, ועיצורי תקשורת ומאבקי כוח פנים ובין-ארגוניים המקשים על שיתופי פעולה חיוניים; מאמצי היריב לשמור על סודותיו באמצעות הסתרה והונאה; ומקבלי ההחלטות עצמם שמוצאים לא פעם שההערכות המגיעות לשולחנם סותרות את המדיניות אותה הם מנסים לקדם ולוחצים בצורה כזו או אחרת על המודיעין להתאים את הערכותיו למדיניות.

הופעת מנהיגים פופוליסטיים בדמוקרטיות ליברליות בשנים האחרונות מעמידה על הפרק אויב רביעי, חמור ומסוכן, המציב איום על עצם מעמדה העצמאי של קהילת המודיעין. מטרת הנייר היא להציג טיעון זה כעולה מההתפתחויות ביחסי מודיעין-מדינה מאז עליית טראמפ לשלטון בארה""ב ותחילת הרפורמה המשפטית בינואר 2023 בישראל."

Dr. Avner Barnea, The National Security Studies Center, University of Haifa avner.proci@gmail.com

Counterintelligence in a democratic society: Studying Israel's experience compared to Western democracies

The ISA Statute 2002 was a turning point in the ISA's history (Israeli Intelligence Agency, also known as Shabak). Since 1949, the ISA's authority has been based on government decisions, specific laws (like the wiretapping law, 1979), and a mutual understanding with other state organizations.

This law governs the ISA's activities, defining its role and responsibilities for the first time. It outlines the agency's purpose in national security, including functions and powers, its role in internal security, counter terrorism, and countering domestic political subversion. Chapter 4 of this law states that "the ISA will be run in a statehood manner." Reviewing this law finds gaps that can affect civil rights, including the lack of a proper definition of political subversion. This leaves it to the interpretation of the ISA, which can be used illegally against political opposition.

A new legislative process is currently underway that will give the ISA additional power without significant oversight, continuing to erode the privacy of Israeli citizens significantly. The bill seeks to provide the ISA with sweeping access to databases and conduct covert computer searches without their owners' permission.

A comparative study comparing the status of the ISA with similar counterintelligence agencies in Western Democracies such as the UK, Canada, and Australia reveals a different situation. Various variables regarding the command, powers, the weight of checks and balances, and the supervision of these agencies by governmental and Parliamentary committees show that outside Israel, they are much more adequate and effective.

In this paper, after discussing the characteristics of each counterintelligence agency, I show that the Israeli democratic system is at higher risk due to improper control of the ISA. This leads to considering amending the ISA Statute.

ב4. (304) ביטחון בינ"ל ובריתות

יו"ר: ד"ר עומרי שמיר, המכללה האקדמית אשקלון, Shamiro@edu.aac.ac.il

arie.kacowicz@mail.huji.ac.il פרופ' אריה קצוביץ האוניברסיטה העברית

היבטים בינלאומיים של מלחמת ישראל-חמאס, 2023-2025: השלכות ומבט לעתיד

"במאמר זה אסקור ואנתח את ההיבטים הבינלאומיים של מלחמת ישראל-חמאס, תוך התייחסות לשלוש רמות ניתוח שונות: המישור הדו-צדדי; המישור האזורי; והמישור הבינלאומי.

במישור הדו-צדדי (בילטרלי) יש להתייחס להשלכות המלחמה מבחינת מדיניות החוץ של ישראל, מקומה ומעמדה בקהילייה הבינלאומית וליחסים של ישראל עם ארה""ב, מדינות באירופה, מדינות ב'דרום הגלובלי', ובמיוחד ליחסים בין ישראל לבין הפלסטינים (הרשות הפלסטינית וחמאס).

במישור האזורי, יש לתת את הדעת להשלכות המלחמה על מדינות הליגה הערבית (בראש ובראשונה סעודיה), איראן, ותורכיה, חזרת הסוגיה הפלסטינית לראש סדר היום האזורי, והתפקידים האפשריים של מדינות באזור בסיוע (או בטרפוד) של הסדר עתידי לאחר המלחמה, כולל האפשרות של היווצרותה של ברית אזורית בתיאומה עם ארה""ב כנגד איראן.

במישור הבינלאומיי, יש לנתח את השפעת המלחמה על המערכת הבינלאומית והסדר הבינלאומי בכללותו, בהיבטים של המשפט הבינלאומי, תפקיד האו""ם, המלחמה בין רוסיה לאוקראינה, ועמדות מדינות הצפון, רוסיה וסין, ושל מדינות ה'דרום הגלובלי' ביחס לסכסוך הישראלי-פלסטיני באופן כללי כחלק מהאדריכלות המסתמנת והמסובכת של המערכת הבינלאומית בעידן הנוכחי של אי-וודאות ונסיגה מהסדר הליברלי הבינלאומי.

בחלקו האחרון של המאמר אציג תסריטים אפשריים באשר להשלכות של המלחמה על ניהול ויישוב הסכסוך הישראלי-פלסטיני. תוך כדי יישום של תובנות תיאורטיות מתחום של חקר שלום וחקר סכסוכים אציג את האפשרויות העומדות בפני ישראל ובפני הפלסטינים מנקודת ראות של היחסים הבינלאומיים. התסריטים האפשריים כוללים 'סומליזציה' (או 'וויטנאמיזציה') של המלחמה בין ישראל חמאס ברצועת עזה; או לחילופין תחילתו של תהליך מדיני לקראת פתרון בדרכי שלום של הסכסוך הישראלי-פלסטיני במתכונת של ""שתי מדינות לשני עמים"" והקמתה של מדינה פלסטינית מפורזת לצדה של מדינת ישראל בטווח של מספר שנים."

bmiller@poli.haifa.ac.il היפה אוניברסיטת אוניברסיטת מילר, אוניברסיטת חיפה

The Boomerang Effects of Engaging Former Rivals: The Rise and Fall of the post-Cold War U.S. Integration of China and Russia

"In the early post-Cold War era, the US believed that integration of its former rivals— China and Russia-- into the Liberal International Order would result in rising international cooperation and growing acceptance of the liberal order. However, these hopes were dashed and had a boomerang effect on rising nationalism in China and Russia and also in the US, intensifying great power rivalry. This manuscript focuses on explaining why and how such a major change happened. The key argument is that the combination of two theories—Hegemonic Stability Theory (HST) and Balance of Power (BOP) provides a useful explanatory theoretical framework for the rise and fall of U.S. integration of its former Cold War rivals. HST expects that hegemons, especially liberal ones, will integrate their former enemies in order to tame their rivalry. However, BOP theory expects that rising powers will balance the hegemon rather than being integrated by it. This will be the especially the case under the rising influence of nationalism of the rising powers. Another inadvertent effect of the integration strategy is likely to be also the rise of nationalist-populism in the domestic politics of the integrating hegemon. All these developments will limit the success and the endurance of the integration strategy and might even accelerate the great-power rivalry".

eeiran@poli.haifa.ac.il ד"ר אודי ערן, אוניברסיטת חיפה

rkibrik@mitvim.org.il איר רועי קיבריק, המכללה האקדמית עמק יזרעאל

Minilateralism in the Eastern Mediterranean: The Israeli-Greek-Cypriot quasialliance

"The Israeli-Greek-Cypriot quasi-alliance emerged in the early 2010s, driven by shared strategic interests in the Eastern Mediterranean. Initially focused on energy cooperation following the discovery of offshore natural gas reserves, the partnership evolved to address regional security concerns, including counterterrorism, maritime security, and military collaboration, and possibly to counter Turkey's influence.

The alliance includes sporadic trilateral summits between state leaders, ministers, working levels and even Parliamentarians, joint military exercises, and frameworks for economic and technological cooperation. Institutional aspects are informal, lacking a binding treaty, but strengthened through memoranda of understanding, strategic dialogues, and legislation that incorporates SOFA (Status of forces Agreements) into domestic laws. This flexible, issue-driven arrangement exemplifies a minilateral approach, balancing shared interests without the rigidity of formal alliances.

This paper explores the Israeli-Greek-Cypriot minilateral quasi-alliance, analyzing its current state, power dynamics, and the entrepreneurial factors driving its formation. Specifically, the study examines how asymmetric power relations shape the alliance's structure and function, assessing the influence of Israel's technological and military capabilities, Greece's strategic positioning within the EU, and Cyprus's leverage in energy diplomacy. The paper further investigates how political and economic entrepreneurship facilitated the alliance's evolution, focusing on the role of proactive leadership, policy innovation, and strategic foresight. By elucidating the underlying motivations and constraints, this research contributes to a deeper understanding of how minilateral arrangements redefine traditional alliance theories in contemporary international relations, and possibly, how minilateral agreements manifest themselves in a multilateral setting".

<u>eyalr@ariel.ac.il</u> ד"ר אייל רובינסון אוניברסיטת אריאל <u>nfeldman@poli.haifa.ac.il</u> ד"ר ניצן פלדמן, אוניברסיטת חיפה,

Partnering for Success: NATO's Approach to Enhancing Strategic Relations with Partner Countries

This paper explores the factors influencing NATO's level of engagement with partner countries, arguing that the alliance prioritizes ties with states with increased potential for a substantial strategic contribution to the alliance. Using a mixed-methods approach, we combine a regression analysis of an original dataset of NATO partnerships between 1991-2023 with elite interviews involving NATO officials working on managing the alliance's partnerships. The findings follow two main threads. The statistical analysis highlights NATO's preference for pursuing closer partnerships with states equipped with advanced weapons platforms and military modernization potential. Our interview insights illustrate NATO's shift toward flexible, bilaterally tailored partnership frameworks, enabling partners to maximize their collaboration potential while strengthening the alliance's capacity to address common threats, with an emphasis on emerging challenges. These findings have significant policy implications, providing insight into how the alliance leverages partnerships to address regional instability, bolster internal cohesion, and ensure long-term success.

The Cult of Arrogance: Explaining Israel's Security deterioration, 2015-2025

Given its security ties with the US and the absence of another great-power alternative, one would think that Israel would welcome a full-fledged alliance with the US rather than settling for the current alignment. Furthermore, the constraints of the last decade and especially the October 7 war are such that the benefits of an alliance are rising rapidly and the cost of the restraints associated with an alliance are drastically decreasing. Further still, the coming US-Saudi alliance means that Saudia Arabia will enjoy a more robust US security commitment than the one Israel now has. However, the Israel security establishment continues to dismiss a full fledge alliance with the US, and arrogantly continues to bet on US's foreign policy in the Middle East remaining the same, regardless of major domestic, regional, and systemic changes.

ב5. (305) קונסטרוקטיביזם בפוליטיקה העולמית

יו"ר: ד"ר חן קרצ'ר - אוניברסיטת אריאל

bahadha@campus.ac.il מר בועז אחד העם, אוניברסיטת חיפה

Impact of the Israeli-Palestinian Conflict on the Deaf Nation in light of Swords of Iron War

"Deaf communities around the world share into a unique cultural and political identity - Deafhood. The notion of there being a historical, sociological, cultural and political common past, present and future among all Deaf people led to notions of Deaf nation, Deaf-World, and Deafhood as the bonding connection that bounds Deaf people around the world. International organizations such as the WFD (world federation of the deaf), as well the international recognition of the universality of Deafness through the CRPD (convention on the rights of persons with disabilities) treaty express these sentiments and their effects .

However, in light of the Israeli-Palestinian conflict and more specifically the "Swords of Iron" war, disagreements and cracks on the concept of Deaf Nation and Deafhood had appeared. Deaf people from around the globe began relating to the conflict and position themselves along political lines associated with the conflict. The result has been a fragmented political scape for human rights activism that had centered on linguistic and accessibility rights for the Deaf. Calls for boycotting Israel had led to the cancellation of an international Deaf festival in Israel, for example, with threats on the Deaf organizers. The Israeli Deaf community is therefore at a crossroads, which impacts its ability to both effectively participate in the international arena as well as to define itself as part of the Deaf Nation. This paper will qualitatively attempt to analyze the power dynamics and their current and future impact".

igalshiri86@gmail.com ד"ר יגאל שירי אוניברסיטת אריאל

בין הגירה לצמוד: תפיסות הזהות של הפלסטינים ביהודה ושומרון נוכח איומי העקירה.

בעשורים האחרונים, ההגירה הפכה לאחת הסוגיות המרכזיות בשיח הפוליטי הפלסטיני. שיח שהתעורר לאחרונה עם הצהרתו של נשיא ארה""ב דונלד טראמפ על כוונתו לעקור את תושבי רצועת עזה מחוץ לרצועה. מחקר זה עוסק בשאלת ההגירה בקרב הפלסטינים החיים ביהודה ושומרון, באמצעות ראיונות עומק שנערכו עם תושבים מהאזור תוך בחינת הדינמיקה שבין הרצון להגר לבין הדבקות במולדת וההיאחזות בקרקע (צמוד), על רקע האתגרים הפוליטיים, הכלכליים והחברתיים שעומדים בפני הפלסטינים כיום. המחקר בוחן את תפיסת המציאות של אותם אזרחים הנעה בין הצורך ההישרדותי של הפרט לבין השיח הלאומי המדגיש את חשיבות הצמוד, אשר הפך לסמל ההתנגדות הפלסטינית לנוכח הכיבוש.

שאלת המחקר - כיצד פלסטינים ביהודה ושומרון תופסים את סוגיית ההגירה מול תפיסת הצמוד, וכיצד החשש מהגירה כפויה משפיע על בחירותיהם האישיות והקולקטיביות?

המחקר משלב בין מחקר איכותני המבוסס על ראיונות עומק עם פלסטינים החיים ביהודה ושומרון, לבין ניתוח שיח היסטורי, דתי ופוליטי הנוגע לנושא צמוד ולהגירה. המחקר מתמקד בקהילה המקומית הנמצאת בתוך השטחים הפלסטיניים, אשר נאלצת להתמודד עם מתחים פנימיים בין הישארות במקום לבין שאיפה לחיים בטוחים יותר מחוץ לאזור הסכסוך

במסגרת המחקר נבחנו הגורמים להחלטה להגר – מהן הסיבות העיקריות שבגללן פלסטינים שוקלים להגר? (לחצים פוליטיים, קשיים כלכליים, חוסר ביטחון אישי וכו'), הצמוד כעמדה אידיאולוגית - כיצד תפיסת הצמוד מתבטאת בשיח הציבורי ובנרטיב האישי של מרואיינים והיבטים דתיים וחברתיים – כיצד השיח הדתי האסלאמי על ההגירה מול חובת השיבה והישיבה בפלסטיו משפיע על החלטותיהם?

eitanb@shalem.ac.il ד"ר איתן ברק, מרכז אקדמי שלם

ישראל , שינוי המשטר בסוריה וכוח האו"ם לפיקוח על ההפרדה (UNDOF) ברמת הגולן : מחיבוק להתעלמות ?

"מאז סילוק משטר באשר אל-אסד וכניסת צה""ל לאזור המפורז בדצמבר 2024, התמקדה התקשורת העולמית והמקומית כאחת בנסיבות נפילת המשטר, המנהיגות החדשה בסוריה וצעדיה הצבאיים של ישראל בכלל והכניסה הקרקעית לאזור ההפרדה בשטח סוריה בפרט. ברם, מעט תשומת-לב תקשורתית ניתנה -אם בכלל- לנוכחות רבת השנים של כוח האו""ם (UNDOF) הפרוס באזור זה מאז 1974.

בעוד שניתן היה לצפות לכינוס דחוף של מועה""ב או למחאה חריפה מטעם הכוח על כניסת הכוחות לאזור המפורז שבפיקוחו -דבר מזה לא אירע. למעשה, ב-20 בדצמבר מועה""ב אישרה פה-אחד (החלטה 2766) את חידוש מנדט הכוח בחצי שנה כאשר אין אף כל אזכור להפרה הישראלית משל דבר לא היה. גם התעלמות מפתיעה זו לא שינתה את הגישה הכללית בתקשורת (התעלמות מנוכחות הכוח) ומהגישה החדשה שמשתקפת ביחסיו עם ישראל. המחקר מורכב לכן משלושה חלקים כלהלן: ראשית, הוא פותח בסקירת כינון הכוח, תפקודו עד 2013 - המועד בו מדינות תורמות החלו להסיג את כוחותיהם בגין פרוץ מלחמת האזרחים בסוריה - ותגובת ישראל לכך. בחלק השני בוחן המחקר את הגישה המשתנה של ישראל ממה שניתן לתאר כ""חיבוק חם"" -כמשתקף בהחלטה לאירוח הכוח בישראל לאחר נסיגתו בספטמבר 2014 מאזור ההפרדה – לגישה המתעלמת (?) הנוכחית. בחלק זה שמתמקד בשנים -2014 בספטמבר 2014 מאלים בושאו גם בידי אנשי צבא בכירים) בגינם ישראל התעקשה על הישארותו. מענה החלק השלישי והאחרון עושה שימוש במסמכי או""ם, התייחסויות בתקשורת וראיונות ומנסה לתת מענה לשאלת המחקר: מדוע נטשה ישראל מדיניות בת עשור שעיקרה תמיכה מוצקה בנוכחות אונדף -נטישה המשתקפת, לכאורה, לא רק בהפרה הבוטה של כניסת הצבא לאזור ההפרדה, אלא גם בהודעת רה""מ ב-המכם מ-1974 ""קרס"".

galitruman@gmail.com ד"ר גלית טרומן-צינמן, אוניברסיטת חיפה

העוצמה הרכה - דעווה של דאע"ש

"ארגוני הטרור השונים, הן הגלובליים (דאע""ש) והן הלוקליים (חמאס) עושים שימוש נרחב בדעווה, הזמנה לאסלאם ומשיכת לבבות. זוהי אסטרטגיה מתוחכמת להפצת השפעה בקרב אוכלוסיות היעד, קבלת לגיטימציה ואפשרויות גיוס לוחמים וכספים.

מאז הקמתו ב- 2014 ועד היום, פועל דאע""ש (בהיקף המשתנה) לא רק כארגון טרור אלים, אלא גם כמושך לבבות דרך הדעווה. פעילות הדעווה נועדה ל""מאבק למען ריבונות האל על כדור הארץ"". במסגרתה, מתרחשת הטפה דתית קיצונית ברוח סלפיה-ג'יהאדיה בזירה הציבורית, במסגדים וברחוב, וכן במרחב הקיברנטי. התכנים הדתיים בסרטונים, דיונים בנושאי דת, כרוזים ושירים (נשידים), מהווים כלי חשוב בדעווה. במחוזות הארגון השונים (בעיקר בצפון ומרכז אפריקה), מתקיימת פעילות דעווה בשגרה בקרב התושבים המקומיים, בערים וכפרים.

?ש""שלת השאלה: מהן האסטרטגיות של העוצמה הרכה בפעילות דעווה של דאע""ש?

הדעווה, כעוצמה רכה וכפעילות באמצעים לא אלימים של הטפה ושכנוע, מכוונת בסופו של דבר להגברת העוצמה הקשה (הקשורה והמשלימה את העוצמה הרכה): לגייס פעילים ולוחמים, לעצב דור חדש של מוסלמים, המפיץ את הג'יהאד, להוביל לכיבושים בעולם ולהרחבה טריטוריאלית של הח'ליפות האסלאמית שתקום מחדש. כך, במילותיו של דובר דאע""ש, אבו חד'יפה אלאנצארי, חשוב לכל מוסלמי להצטרף לזירות הג'יהאד השונות, בכדי לסייע לאחיהם לכונן ריבונות אסלאמית בעולם. זוהי חובה דתית "כדי שיהיה לכם חלק בסיוע לדת שלכם והשבת כבוד אומתכם, שכן אין תהילה ואין ריבונות למוסלמים ללא הג'יהאד הקדוש"" (Telegram, March 28, 2024). דאע""ש עושה שימוש נרחב בדעווה כחלק מהעוצמה הרכה, כדי להשפיע על לבבות ומוחות, לעצב את דעת הקהל וכן לגייס צעירים ללוחמה והרחבת השליטה ובסיסי הכוח. זאת, למרות אובדן הטריטוריות ומרכזי השליטה בסוריה ובעיראק."

talzt3630@gmail.com ,טל זולטה אוניברסיטת אריאל

בין הגמוניה ורב תרבותיות: שירים פופולאריים והקשר למערב

The concept of multiculturalism, which promotes cultural diversity, is often seen as opposing the idea of hegemony, which emphasizes the dominance of a ruling cultural elite (Ong 2022; Modood 2023; Murphy 2013). This study aligns with the view of multiculturalism practices as a hegemonic tool and argues that official national multicultural practices can serve to preserve hegemony through cultural means (Kalman-Lamb 2012; Jay 2003). To explore this, the study systematically analyzes all the songs performed in Israel's most significant national event celebrating its independence, the Torch-Lightning Ceremony, from 1982 to 2019. In total, the study examines 152 songs performed 228 times in these ceremonies. In contrast to prevailing academic views in Israeli studies, the authors conclude that an ethnocentric hegemonic culture remains dominant in Israel's state institutions over time. Additionally, the study expands the understanding of how hegemony employs multiculturalism as a means of self-preservation. Finally, it explains the ways local hegemony is a part of - and in many cases subordinated to - international Western hegemony.

ב6. (306) מגדר ביחב"ל

saraia@bgu.ac.il ,יו"ר: ד"ר שרי אהרוני אוניברסיטת בן גוריון

<u>saraia@bgu.ac.il</u> ב"ר שרי אהרוני אוניברסיטת בן גוריון, saaram@soc.haifa.ac.il פרופ' עמליה סער, אוניברסיטת חיפה

Feminist Vernacular Security Expertise and its Aftermath: A Dialogue During War

The article analyzes the emergence of an epistemic community of local feminist experts on disarmament. Drawing on a five-year action-oriented ethnography, it documents the learning process initiated by Life Without Guns, a joint Jewish-Palestinian feminist group of activists in Israel. The ethnographic materials demonstrate how feminist grassroots activists, defined as non-traditional security actors, use transnational vernaculars to position themselves as experts and practitioners in contested national security debates. It traces how this community established its expertise and diversified over time in terms of data, scope, language, and issues, as well as its development into a space of solidarity in which Palestinian and Jewish women in Israel can engage jointly with security-related issues. Writing amidst war, the authors present excerpts from a recorded dialogue (February 2024) on the learning community's aftermath. As such, the article is an act of recognition, translation, and mediation of endangered knowledge that is silenced and devalued. Reflecting on the paradox inherent in the concept of "vernacular experts," the authors draw on their dual positionality as Jewish scholar-activists to critically assess the transformative potential of vernacular security experts, as they navigate the unstable interface between institutional knowledge and political silencing.

tal.nitsan1@mail.huji.ac.il ד"ר טל ניצן האוניברסיטה העברית

מה את יודעת? מה את מבינה? נשים כותבות מלחמה.

"בספרה ""מה את מבינה? נשים כותבות על מלחמה בספרות העברית"" (2019) מסבירה יעל לוי חזן שמלחמות מחזקות את הבינאריות של השיח והפרקסיס המגדריים, שבשיח המיינסטרימי מלחמה אינה עניין לנשים וספרות מלחמה היא ספרות שנכתבת על ידי גברים. לכן, היא טוענת, לספרות של נשים הכותבות על מלחמה יש פוטנציאל לערער על הנורמות של ספרות המלחמה, על מוסכמות מגדריים של סכסוכים תפיסות חברתיות בדבר מהות המלחמה. במאמר ""יודעות וידועות מלחמה: היבטים מגדריים של סכסוכים מזויינים"" (2020), טענתי שנשים יודעות מלחמה, ושהידע שלהן לגבי מלחמה מאתגר לעיתים את הנרטיב המיינסטרימי, וששילובו חיוני להבנה של סכסוכים מזויינים והמאמצים ליישבם. בהרצאה זו אני מבקשת, ראשית, לחזור לשני הטקסטים הללו ולחלץ מהם תובנות באשר למוטיבציות של נשים לכתוב על מלחמה, לאתגרים עמם נשים הכותבות על סכסוכים מזוינים מתמודדות, ולפתרונות אפשריים לאתגרים אלה. שנית, אני מבקשת להשתמש בתובנות אלו בנקודת הזמן הנוכחית (אי סדר עולמי חדש?) ולבחון בעזרתן כתיבת נשים על סכסוכים מזויינים בעת הזו."

Dr. Liv Halperin, Graduate Institute of International and Development Studies, liv.halperin@graduateinstitute.ch

From female warriors to motherly worriers: A typology of women's embodied political performances in Israel's pro-democracy protest

Triggered by the planned judicial overhaul of Israel's right-wing government, a massive nonviolent protest movement emerged in 2022 to defend democracy. This paper examines the public performances of five women's movements within the protests: Building an Alternative, Mothers On Guard, Breaking Walls, Mothers Against Violence, and Women Wage Peace. Using ethnographic research and content analysis conducted between December 2022 and January 2024, we propose a typology of gendered protest performances based on how activists present their bodies in the public sphere. The typology includes the protective maternal body, the child-bearing body, the fighting body, the intersectional body, and the sexualized/naked body. This framework highlights the multifaceted nature of women's activism and the role of intersectionality in shaping nonviolent resistance. By situating these movements within broader struggles against illiberal politics, the paper advances our understanding of women's contributions to democracy and social movements in contexts of political decline.

yaelassor@gmail.com ד"ר יעל עשור האוניברסיטה העברית

Reinstating National Security: Militarized Maternal Care and Israel's Security Discourse Following October 7th, 2023

"This article examines the phenomenon of ""militarized maternal care"" (MMC) among Jewish Israeli mothers following Hamas' attack on October 7th, 2023. MMC refers to mothers' support for military action in Gaza as an extension of their duty to protect their children. Drawing on interviews with Jewish Israeli mothers and analysis of social media posts, I demonstrate how MMC emerged amidst the collapse of Israel's predominant security discourse, which previously maintained a dichotomy between masculine militaristic national security and feminine peaceful maternal care. The disruption of this dichotomy following October 7th—when key elements of Israel's national security conception were shattered—created conditions where maternal care became explicitly linked with military violence.

This article advances three key arguments: First, despite its prevalence, MMC remains largely unacknowledged in public culture and scholarship. Second, MMC represents maternal care as motivation for militaristic action, expanding our understanding of the relationship between motherhood and violence beyond women's direct participation in conflict. Third, while MMC emerges from the collapse of the national/maternal security dichotomy, it paradoxically functions to reinstate this dichotomy by reaffirming traditional security logics through maternal justifications. By examining how maternal care becomes enlisted in maintaining boundaries between Israeli and Palestinian vulnerability, this analysis reveals how militarism may be reconfigured rather than challenged when maternal care is incorporated into national security discourse. This research contributes to feminist security studies by

illuminating how even those previously aligned with peace can become supporters of militaristic violence when traditional security frameworks collapse.

"

Miss Meital Viner Serdtse The Hebrew University meital.viner@gmail.com

Same Field, Different Game? Women's Networks in Diplomacy and Their Distinct Logic of Practice

"Diplomatic practice relies significantly on interpersonal communication and networking (Heimann and Kampf 2021; Holmes 2018; Wheeler 2018; Yarhi-Milo 2014). However, as Stanfield (2020) observes, scholarship on diplomatic practice, and face-to-face diplomacy within it, rarely explores the identity of practitioners who employ relational practices or how gender might shape their legitimacy and effectiveness. Studies show that women in male-dominated foreign ministries often face exclusionary ""old boys' clubs"" (Yirmibeşoğlu 2008; Barrington 2017; Waylen 2014) and respond by creating women-focused forums (Neumann 2012; Niklasson 2020; Towns 2022). Yet the internal workings of these women-led networks—how they form and are maintained, what norms guide their operation, and what defines success within them—remain under explored.

Addressing these gaps, this paper applies Bourdieu's concept of ""fields"" (Bourdieu 1991, 2001) to conceptualize women's diplomatic networks as distinct social spaces with their own rules and values. Through interviews with female Israeli diplomats, and ethnographic observation at home and abroad, I show how these networks serve both as support systems and as strategic tools for building diplomatic influence. The findings reveal how women convert personal connections into professional advantages, while also navigating tensions, for example, between different generations of female diplomats. This research tackles two critical gaps: first, the limited incorporation of gender analysis in scholarship on informal diplomatic practice; and second, the need to understand how female diplomats collectively mobilize and negotiate power in institutional contexts (Stanfield 2020). By centering on women's networking as a vital yet under-examined aspect of diplomacy, this research extends existing theoretical frameworks on the role of gendered communication in shaping diplomatic practice".

ב7. (309) שולחן עגול סין והסדר העולמי החדש

motih1308@gmail.com ד"ר מרדכי חזיזה המכללה האקדמית אשקלון doron.ella@mail.huji.ac.il דורון אלה אוניברסיטת חיפה INSS גב' גליה לוי

ד"ר ארז כץ וולובלסקי, חוקר עצמאי

(מיקום ארוחת צהריים (מיקום) ארוחת צהריים

מליאה 14:15-15:00 מליאה מליאה .A מרכז הכנסים הבינלאומי קומה 0 אולם

ברכות

פרס מפעל חיים תשפ"ה -- פרופסור (אמריטוס) אורי בר-יוסף, אוניברסיטת חיפה חלוקת פרסי העמותה

פרופ' אילת הראל, אוניברסיטת בן גוריון , תחקיר משלה? – על נשים חיילות, סוכנות פעילה, והמחדל של השבעה באוקטובר

15:00-15:30 מפגש לא פורמלי של נשים חוקרות ביחב"ל / הפסקת קפה מרכז הכנסים הבינלאומי קומה 0 אולם

מושבי ג 15:30-17:00 (בניין 5 קומה 3)

ג1. (303) פופוליזם ואוטוריטריות

daniel.wajner@mail.huji.ac.il - יו"ר: ד"ר דניאל ויינר

itayhaiminis123@gmail.com ד"ר איתי חימניס, מרכז דדו חוקר עצמאי

מהפכת הנגד - ישראל והסדר העולמי

"מאמר זה יעסוק בבחינת תפקידה ומקומה של ישראל בכינון הסדר העולמי החדש, סדר המחליף את הסדר העולמי הליברלי. הטענה המרכזית של המאמר הינה שלא מספיק לראות בישראל מדינה המושפעת מהשינויים העולמיים או לראות בה מדינה אשר מתקיימים בה תהליכים הדומים לאלה המתקיימים במדינות נוספות המושפעות מהשינויים העולמיים. ישראל היא שחקן פעיל בכינונו של סדר חדש. השינויים שחווה ישראל בשנים האחרונות, מהתהוות איזון חדש בין מוסדות המדינה, דרך התבססות מעמדן והשפעתן של אליטות כלכליות ופוליטיות חדשות ועד לצמיחתו של מודל חדש של כלכלה-פוליטית, משפיעים בצורה ישירה על סביבתה הקרובה של ישראל ומקרינים על מאזן הכוחות העולמי.

המאמר שואב השראה מקורפוס המחקר של הסוציולוגית מלינדה קופר (Mellinda Cooper) בנושא מהפכת הנגד של הימין באופן המאפשר להמשיג בצורה טובה יותר את מערכת היחסים בין ישראל לבין הסדר העולמי ומשכך גם להבין בצורה טובה יותר את חשיבותו ההיסטורית. קופר ממשיגה את עליית כוחות הימין ברחבי העולם כמהפכת נגד מצד אליטות כלכליות ופוליטיות אשר פועלים נגד מה שנתפס בעיניהם כהחרפה של האיומים על האינטרסים החומריים שלהם ועל הסדר החברתי והתרבותי התואם את תפיסת עולמם. בעוד שגורמים שונים חברו יחדיו במסגרת מהפכת הנגד, אין הם חולקים בהכרח את אותם אינטרסים חומריים או אף את אותה תפיסת עולם. המכנה המשותף להם הוא בראש ובראש התנגדות לסדר העולמי הליברלי והשפעותיו ההרסניות (לשיטתם) על מדינותיהם, קהילותיהם ואף על זהותם. בישראל, המאמר יציע לראות במלחמה וברפורמה המשפטית, כחלק מאותה אסטרטגיה המבקשת לא רק לשנות את פני המדינה, אלא גם להשפיע על דמותו של הסדר העולמי החדש. "

leah.rabinovitch@mail.huji.ac.il גב' לאה רבינוביץ' האוניברסיטה העברית
 lina.chubukin@mail.huji.ac.il גב' לינה צ'ובוקין, האוניברסיטה העברית,

BRICS Populist Blitz: The Institutional Challenge to Europe and the Liberal Order

"The study of populist foreign policy (PFP) has expanded significantly, encompassing diverse theoretical, empirical, and geographical dimensions. However, while research has examined populism's interaction with international organizations (IOs), these organizations have not been systematically analyzed as primary actors within the PFP framework. Addressing this gap, this study investigates how populist international organizations conduct foreign policy, emphasizing both their policy formulation logic and strategic outcomes. By conceptualizing populism as a discursive strategy, the research explores how IOs adapt key populist mechanisms—such as the construction of "the people" versus "the elite," the emphasis on sovereignty, and resistance to liberal institutional frameworks—within an organizational rather than state-centric setting.

To examine these dynamics, the study focuses on BRICS relations with the European Union (EU). While BRICS maintains economic cooperation with the EU, it

simultaneously challenges Western hegemony by fostering alternative governance structures. Central BRICS actors employ the organization to contest Western dominance, promote multipolarity, and expand its geopolitical influence. Key initiatives, such as the New Development Bank and de-dollarization efforts, reflect the growing and institutionalized challenge to Western-controlled economic frameworks, offering alternative financial systems that appeal to states seeking greater sovereignty with the decline of liberal values.

By positioning BRICS as an example of institutional populism, this study advances the theoretical understanding of populism interaction in global governance and addresses its geopolitical implications. The findings provide empirical insights into how BRICS strategically leverages populist rhetoric and economic policies to reshape international relations. Additionally, this research offers policy recommendations for engaging with populist IOs, emphasizing the role of sovereignty, economic diversification, and resistance to elite-led governance as key features of institutional populism in the evolving global order".

ofek.riemer@mail.huji.ac.il ד"ר אופק רימר האוניברסיטה העברית מימר האוניברסיטה העברית מימר בן-ששון האוניברסיטה העברית בן-ששון האוניברסיטה העברית מyakter@tauex.tau.ac.il ד"ר אלון יקטר אוניברסיטת ת"א

Intelligence, Populists, and the Polarization of Public Opinion on National Security Policy

Populism and authoritarianism are increasingly creating unique challenges for established norms of intelligence-policy relations in democratic regimes. Populist leaders' inclination to disregard expertise, prioritize ideology and emotion over evidence and reason, and undermine state bureaucracies, is bound to put them on a collision path with intelligence organizations. Such a collision often leads to one or both parties breaking with the norms of intelligence-policymaker relations, and openly handling the dispute in an attempt to garner public support for their policy preferences. In this study, we employ survey experiments to examine the effects of various public communication strategies—used by both intelligence organizations and political leaders—on public opinion. Under conditions of extreme partisanship and affective polarization, we examine whether public intelligence estimates and warnings are capable of swaying public opinion and whether attacking intelligence organizations politically benefits the populist leadership. By so doing, this study offers novel insights into the process of democratic backsliding and the erosion of democratic values.

roei.sror@mail.huji.ac.il מר רועי סרור האוניברסיטה העברית בירושלים

מדוע עלייתן של נטיות לא-ליברליות בתוך ישראל משפיעות על מדיניות החוץ שלה ועל יחסיה עם דמוקרטיות לא-ליברליות אחרות.

"מחקר זה בוחן כיצד עלייתן של נטיות לא-ליברליות בישראל השפיעה על מדיניות החוץ שלה ועל קשריה עם דמוקרטיות לא-ליברליות אחרות, תוך התמקדות בהונגריה, ברזיל והודו בשנים 2010–2010 קשריה עם דמוקרטיה הליברלית ומתעלמת 2020. הספרות הקיימת עוסקת בעיקר בהשלכות הפנימיות של שחיקת הדמוקרטיה הליברלית ומתעלמת מהאופן שבו תהליכים אלו מעצבים יחסי חוץ. מחקרם של ארון וסניידר (2023) מציע בחינה ראשונית

של קשרים אלו, אך לוקה בבלבול מושגי בין דמוקרטיות לא-ליברליות לאוטוקרטיות אלקטורליות, בהסתמכות על מקורות בלתי-רשמיים ובהנחה שדגש על ריבונות לאומית פוגע בשיתופי פעולה בינלאומיים. הנחה שאינה מתיישבת עם מחקרים המדגישים את חשיבות הקרבה האידיאולוגית בהעמקת קשרים בינלאומיים בין משטרים דומים.

המחקר הנוכחי משלב ניתוח כמותני ואיכותני של הצהרות דיפלומטיות, ביקורים רשמיים והצבעות באו""ם. ממצאיו מצביעים שההתקרבות בין ישראל לדמוקרטיות הלא-ליברליות חפפה לשינויים. פוליטיים פנימיים במדינות הנחקרות, אך תזמונה ואופייה השתנו בהתאם להקשרים הייחודיים. בהונגריה חלה התקרבות מ-2012, אך רק לאחר 2016, עם התחזקות המגמות הלא-ליברליות בישראל, חל שינוי בתוכן ההצהרות ובתיאום המדיני. בהודו, הקשרים התחזקו לאחר עליית מודי ב-2014, אך העמקת היחסים שהתבטאה בגידול הביקורים ובהתרחקות מהמדיניות הפרו-פלסטינית המסורתית התרחשה ב-2016, במקביל לשינויים הפנימיים בהודו. בברזיל, עד 2017 ננקטה מדיניות אופוזיציונית כלפי ישראל, אך עם עליית בולסונארו ב-2019, הקשרים הפכו לברית אידיאולוגית גלויה, שהתבטאה בהצהרות, ביקורים ותיאום הצבעות. מסקנות המחקר מראות שהתקרבות דיפלומטית בין דמוקרטיות לא-ליברליות אינה תופעה אד-הוק, אלא דפוס מובנה הנשען על קרבה אידיאולוגית. בכך, המחקר תורם לספרות ומעלה שאלות לגבי תפקידן של דמוקרטיות לא-ליברליות והאתגר שהן מציבות בפני הסדר הליברלי. מחקר המשך יוכל לבחון את יציבות הקשרים שהתגלו לאחר 2020, את השפעת שינויי השלטון המקומי, ולבחון המשר יוכל לבחון את יציבות הקשרים דומים.

daniel.wajner@mail.huji.ac.il ד"ר דניאל ויינר האוניברסיטה העברית

Delegitimization by Action and Inaction: The Populist Contestation of the Liberal International Order

--אין תקציר

ג2. (304) נורמות בינ"ל – אתגרים ושינויים

יו"ר: פרופ' שרה קאהן-ניסר, האוניברסיטה הפתוחה sarabethkn@gmail.com

פרופ' גדי היימן האוניברסיטה העברית העברית האוניברסיטה האוניברסיטה arie.kacowicz@mail.huji.ac.il פרופ' אריה קצוביץ האוניברסיטה העברית העברית שוביץ האוניברסיטה העברית בייקובסקי, האוניברסיטה בייקובסקי, האוניברסיטה העברית בייקובסקי, האוניברסיטה בייקובסקי, בייקובסקי, העברית בייקובסקי, בייק

Slicing the Cake: Partitioned Governance, Spheres of Control and Great Powers' Collegiality

This paper explores the dynamics of partitioned governance in international politics, a system where control is distributed among multiple entities, contrasting it with less prevalent unified governance. Stability in partitioned systems hinges on both vertical acceptance (authority acknowledged by the governed) and horizontal acceptance (mutual recognition among peers). The central argument posits that horizontal legitimacy is crucial for a stable partitioned governance system, reducing friction and enhancing stability, while also solidifying vertical authority.

The research investigates the conditions that determine the acceptance of one party's right to control its sphere and the reasons for challenges to these rights. It examines

the sovereignty system, characterized by shared control among states, and the spheres of influence system, involving shared control among great powers. These systems are analyzed through vertical and horizontal dimensions, focusing on authority over domestic actors and mutual respect among states or great powers, respectively".

מsif@runi.ac.il פרופ' אסיף אפרת, אוניברסיטת רייכמן אסיף אפרת, אוניברסיטת פרופ' אמנון כוורי אוניברסיטת רייכמן, במעמוים משנון כוורי אוניברסיטת רייכמן סmer.yair@post.runi.ac.il ד"ר עומר יאיר, אוניברסיטת רייכמן

Does the Public Support the Norm against Conquest? Evidence from Israel

The prohibition on conquest proscribes the use of military force to seize territory from another state. This norm has been a central tenet of the international order for the past century, but is shows signs of weakening since the Russian invasion of Ukraine. Does the public support the norm against conquest? We conducted a survey experiment in Israel, in which we asked respondents about their support for the Israeli control of the Syrian Golan. We find that public support varies by the type of policy implemented: military control of the conquered territory receives much greater support than civilian settlement in that territory or its annexation. We further demonstrate that citizens' views are not easily influenced by arguments on the costs and benefits of conquest. Overall, our findings shed light on how the public perceives a fundamental norm that is currently being challenged.

פרופ' שרה קאהן-ניסר, האוניברסיטה הפתוחה האונים שרה קאהן-ניסר, האוניברסיטה ביוש מחבר מול ביוש כופה: הועדה למניעת עינויים של האו"ם -אין תקציר-

roee.kibrik@mail.huji.ac.il ד"ר רועי קיבריק, המכללה האקדמית עמק-יזרעאל

Prof. Piki Ish-Shalom, The A. Ephraim and Shirley Diamond Family Chair in International Relations, The Hebrew University, piki.ish-shalom@mail.huji.ac.il

Ploughshares to Swords: The liberal international order and the Humanitarian Dilemma

The aim of the paper is to explore one of the challenges facing the Liberal International Order (LIO) – the humanitarian dilemma. The humanitarian dilemma represents a process in which diverse actors striving to uphold and advance human rights within the framework of the LIO, unintentionally contribute to the undesired consequences of human rights violations and the potential weakening of the order itself. The humanitarian dilemma crystallizes when an actor aiming to overcome its rivals in the global struggle for legitimacy, exploits instrumentally the humanitarian regime, mass media and the human rights organizations and institutions, trapping its rivals into documented breaching of the principles of LIO. This move results in furthering the breaches of human rights, and in the possible deterioration of LIO. We support the theoretical arguments by exploring the conflict along the Gaza border

between Israel and Hamas (2018-2019) and the conflict along the Polish-Belarusian border.(2020-2022)

eytan.gilboa@biu.ac.il פרופ' איתן גלבוע, אוניברסיטת בר-אילן,

yaeli.bloch-elkon@biu.ac.il פרופ' יעלי בלוך-אלקון, אוניברסיטת בר-אילן

מה חשב הציבור האמריקאי על מלחמת ישראל חמאס

--אין תקציר--

ג3. (305) האיסלם הפוליטי במזה"ת

יו"ר: ד"ר אורית מילר-כתב אוניברסיטת אריאל, מילר-כתב אוניברסיטת אריאל,

mochamads@wgalil.ac.il פרופ' מוחמד סואעד, המכללה האקדמית גליל מערבי

החות'ים בתימן והשפעתם המקומית והאזורית בשני העשורים האחרונים

החות'ים, הידועים גם כ"אנצאר אללה", הם ארגון אסלאמיסטי-שיעי-זיידי-רדיקלי הפועל בתימן ובעיקר בצפון-מערב המדינה. הארגון נוסד בסוף שנות ה-80 של המאה ה-20 על ידי האחים מוחמד וחוסיין בדר אל-דין אל-חות'י. הארגון צמח מתוך מאבק למען זכויות המיעוט השיעי בתימן. בשנת 2014, השתלטו החות'ים על בירת תימן, צנעא, והקימו ממשלה חדשה. הם רואים את עצמם כמגנים על השיעיים במדינה.

החות'ים ביססו את כוחם ומעמדם במרחב הפנים תימני ובמרחב האזורי הודות למספר גורמים: הם נהנים מתמיכה חיצונית מאיראן, המעניקה להם נשק ולוגיסטיקה, דבר שמקנה להם יתרון משמעותי מול הכוחות המקומיים. המצוקה הכלכלית וחברתית הקשה בתימן גרמה לאנשים לפנות אל החות'ים, במטרה לקבל סיוע במזון ושירותי בריאות, דבר שמגביר את התמיכה של המקומיים בהם. הם הצליחו לגייס לרשותם לא מעט שבטים בתימן, הם עשו זאת בעזרת רשתות חברתיות ותמיכה של אנשים שיש להם השפעה ציבורית רחבה. הם נהנים מיתרון גיאוגרפי, שכן תנאי השטח הקשים בתימן מקנים להם יתרון צבאי שמתבטא ביכולת להסתתר בעמדות אסטרטגיות. כמו כן יש להם אסטרטגיות גיוס המשלבות אידיאולוגיה דתית ולאומית, יחד עם השקעה באימון לוחמים, דבר שמאפשר להם להילחם ביעילות מול כוחות מקומיים וזרים.

החות'ים פועלים לא רק במישור הפנים תימני, הם דומיננטיים גם במרחב האזורי. במהלך מלחמת חרבות ברזל, שהחלה באוקטובר 2023, החות'ים שיגרו טילים וכטב"מים לעבר ישראל, מה שגרם לתגובה של חיל האוויר הישראלי ולמעורבות מצד ארצות הברית ומדינות אחרות. החות'ים חטפו ספינות הקשורות לישראל, והשפיעו בכך על המסחר באזור הים האדום. קואליציה צבאית בראשות ארצות הברית פתחה במבצע נגד החות'ים במטרה להגן על האינטרסים המערביים בים האדום. מאבק זה משקף את המורכבות של הגיאופוליטיקה במזרח התיכון . החות'ים הפכו לכוח דומיננטי בתימן ובאזור בזכות שילוב של גורמים פנימיים וחיצוניים, כולל יכולות צבאיות מתקדמות, מיומנות פוליטית ואסטרטגית וגיוס תמיכה רחבה. הארגון משפיע על המצב הפוליטי והצבאי בתימן בכלל ובאזור הים האדם בפרט. ההרצאה בכנס תתייחס לאידיאולוגיה הרדיקלית של הארגון והפעולות שלו במישור הפנים תימני והמרחב האזורי בשנים האחרונות.

roneni@wgalil.ac.il פרופ' רונן יצחק, המכללה האקדמית גליל מערבי

צלייתו של האסלאם הפוליטי בירדו: האמנם סכנה ליציבות המשטר?

לאורך ההיסטוריה הירדנית האסלאם הפוליטי (תנועת האחים המוסלמים) היה חלק בלתי נפרד מהחיים הפוליטיים במדינה. ואכן, לא רק שאנשי האחים המוסלמים השתלבו במסגרת הממשלה, אלא הם אף לקחו חלק בחיים הציבוריים במדינה. נראה כי עד שנות ה-90 הייתה זהות אינטרסים בין האחים המוסלמים למשטר ההאשמי בירדן, שמוצאו, כידוע, ממשפחת הנביא ולכן היא נהנתה מלגיטימציה שלטונית גם מאנשי האחים המוסלמים במדינה.

ואולם, מאז הסכם השלום בין ישראל לירדן, עלייתה של תנועת חמאס ברצועת עזה ובגדה המערבית ופעילותם של ארגוני טרור בינלאומיים, בעיקר ארגון אל-קאעדה, הביאו לאתגר אסלאמי חדש עבור השלטון ההאשמי. חלק מהפעילים של האחים התגייסו לשורות אל-קאעדה ולקחו חלק בפעילות טרור באפגניסטאן ובמקומות אחרים ופעילים אחרים החלו בשיתוף פעולה עם תנועת חמאס והדהדו את מסריה ררחור הירדוי

בבחירות הכלליות האחרונות שנערכו בירדן בספטמבר 2024 זכתה תנועת האחים המוסלמים להיות המפלגה הגדולה ביותר בבית הנבחרים הירדני. כלומר, היא זכתה לייצוג לא רק בקרב המעוז המסורתי שלהם – הערים הגדולות, אלא גם בקרב הפריפריה. האם היא מהווה סכנה ליציבות המשטר? זו השאלה העיקרית שההרצאה תדון בה. באמצעות מקורות ירדנים, הצהרות של אישים בירדן, עיתונות ירדנית וספרות מחקר ההרצאה תסביר את תנועת האחים בירדן, עלייתה, מקורות התמיכה שלה והאם אכן היא מהווה אתגר משמעותי למשטר הירדני.

idoz@yvc.ac.il ד"ר עידו זלקוביץ', המכללה האקדמית עמק יזרעאל

דיפלומטיה ללא הכרה: בולי חמאס כזירה למאבק בינלאומי

למרות היעדר הכרה בינלאומית רשמית בשלטון חמאס ברצועת עזה, התנועה משתמשת בכלים שונים כדי למצב את עצמה כישות שלטונית ריבונית בעלת לגיטימציה. אחד הערוצים המפתיעים שבהם חמאס עשתה שימוש הוא הנפקת בולי דואר. בין השנים 2009–2019 הנפיק חמאס 148 בולים אשר שימשו לא רק כאמצעי תשלום עבור שירותי דואר פנימיים אלא גם ככלי להעברת מסרים פוליטיים, אידיאולוגיים ולגיטימציוניים בזירה הבינלאומית.

בולים אינם רק קבלה על תשלום בעבור משלוח מכתבים או חבילות, אלא הם, ואולי אף בראש ובראשונה, פלטפורמה מיניאטורית להפצת מסרים מטעם השלטון, שרק הוא רשאי להנפיק בולים לצרכי תעבורת דואר. בהיותם אמצעי של תקשורת המונים, מהווים הבולים כלי שימושי להצגת דיוקנם של השלטון ושל השליט, להעברת מסרים אידיאולוגיים ופוליטיים, לקידום פעילויות חברתיות ואף לעידוד תיירות. אין פלא אפוא כי אחד הצעדים הראשונים שעושה כל מדינה הזוכה בעצמאות הוא הנפקת בולים. גם שלטון החמאס בעזה החל להנפיק בולים עצמאיים, וזאת במקביל לבולים שהונפקו ברמאללה על ידי הרשות הפלסטינית.

הרצאה תבחן כיצד בולי הדואר של חמאס משמשים ביטוי למאבק דיפלומטי, תוך ניתוח הקשרים שהם יוצרים עם הקהילה הבינלאומית. בין היתר, נדון באזכורים של אירועים גלובליים בבולי חמאס – כמו יום הדואר הבינלאומי, שנת הנוער של האו"ם, ופסטיבל הסרטים הבינלאומי בעזה – במטרה לשדר מסר של השתלבות בקהילה העולמית. במקביל, נבחן כיצד הבולים מקדמים נרטיבים אנטי-ישראליים, מציגים את חמאס כחלופה לשלטון הרשות הפלסטינית, ומדגישים קשרים עם גורמים כמו הליגה הערבית וטורקיה, לרבות הנצחת משט ה"מרמרה". באמצעות גישה השוואתית, ההרצאה תבחן את השימוש בבולים ככלי מדיני בקרב ישויות לא-ריבוניות אחרות ברחבי העולם, ותעלה לדיון את השאלה: האם מדיניות תקשורתית וסמלית מסוג זה יכולה להוות אמצעי להשגת לגיטימציה בזירה הבינלאומית, גם ללא הכרה רשמית?

sagiv.co.il@gmail.com ד"ר רפי שגיב, חוקר עצמאי

מאבק אלים ומתמשך על השלטון בין עבד אל-פתאח אל-סיסי לבין האחים המוסלמים – 2024 מאבק אלים ומתמשך על השלטון בין עבד אל-פתאח אל-סיסי לבין האחים המוסלמים – 2014

ההרצאה תתייחס למאבק הכוח בין האחים המוסלמים למשטרו של סיסי, תוך התמקדות בכשלים ובטעויות של מוחמד מורסי וטבע את המאבק שהתרחש לאחר הדחתו. הלחץ והאלימות הקשה שהפעילו האחים המוסלמים, שהרגישו מרומים ולטעמם סולקו בכוח מהשלטון לא בצדק, הכריחה את סיסי "להסיר את הכפפות" וללחום נגדם מלחמת חורמה וללא רחמים. הוא הצליח, בשלב מסוים, לרסן אותם, לייצב את הביטחון האישי ולהחזיק ברסן השלטון בידיים די בטוחות, אך כל זאת על תנאי. האחים המוסלמים ושאר הארגונים האסלאמיסטיים לא נעלמו, הם פשוט מחכים לשעת כושר.

oritm7@bezegint.net , ד"ר אוניברסיטת אוניברסיטת אריאל

האנטישמיות מכה שנית: מארועי הפרהוד בעיראק ועד ארועי ה-7 באוקטובר

ההתפרצות האלימה בראשית יוני 1941 כלפי יהודי בגדאד, שהובילה למעשי רצח, ביזה ואלימות קשה הייתה שיאה של השפעה ארוכת שנים של הסתה ואידיאולוגיית שנאה כלפי יהודים. במשך שנים הלכה ונבנתה בעיראק בחסות השגרירות הגרמנית, האידיאולוגיה הנאצית והפשיסטית הדוגלת בשנאת יהודים, הדרתם ממוקדי כוח ושלטון ועד השמדתם. מסרי ההסתה פורסמו בעיתונות היומית, בשיח המקומי, הוחדרו כחומרי חינוך בתנועות נוער (דוגמת הנוער ההיטלראי) ובמקומות בילוי מרכזיים בעיר הופצו כרוזים וקריאות להשפלה ופגיעה ביהודים. מערכת החינוך אמצה את המסרים האנטישמיים וילדים חונכו על בסיס שנאת יהודים ורדיפתם. ספרו של היטלר "מיין קאמפ" פורסם מידי יום במקטעים בעיתונות המקומית, בליווי קריקטורות ודברי תוכחה אנטישמיים. התנהלות דומה התקיימה ברצועת עזה. למעלה משמונים שנה מאחרי סיום מלחמת העולם השנייה, ושוב האידיאולוגיה הנאצית עושה את דרכה בשירות ארגון הטרור חמאס אל תוך שורות ההסתה בעיתונות, בספרי הלימוד, בדרשות ובשיח הציבורי ברצועת עזה. שנאה שהתבטאה בפעולות טרור כנגד יהודים וישראלים במתקפה הרצחנית ב- 7 באוקטובר 2023. כמו אז גם הפעם הכתובת הייתה על הקיר, פורסמה בעיתונות היומית, דוברה בכל פה, ושוב ספרו של היטלר "מיין קאמפ" התגלה בידי אלו המוסתים ופועלים בשם האידאולוגיה הנאצית כלפי יהודים וכיום כנגד ישראל. מחקר זה מציג מקורות שונים בהם ניכרת ההסתה האנטישמית ודן בהשפעתה על הנעת תהליכים אנטישמים עד כדי מעשי טבח.

ג4. (306) שולחן עגול לכבוד ספרו של אורי בר יוסף מעבר לקיר הברזל – מה חסר בתפיסת הביטחון של ישראל

ד"ר אהוד (אודי) ערן, אוניברסיטת חיפה

פרופ' עוזי ארד, היועץ לביטחון לאומי לשעבר

בין השנים 2009 ל-2011 ארד כיהן כיועץ לביטחון לאומי של ראש הממשלה נתניהו וכראש המטה לביטחון לאומי במשרד ראש הממשלה. בתקופת כהונתו הראשונה של ראש הממשלה נתניהו היה היועץ המדיני לראש הממשלה (1997-1999).

השר לשעבר מר דן מרידור

מזכיר הממשלה תחת ראשי הממשלות מנחם בגין ויצחק שמיר. כיהן בתור שר המשפטים, שר האוצר, השר לענייני מודיעין וסגן ראש הממשלה. כשר המשפטים קידם את חקיקת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. בין שלל תפקידיו, מרידור עמד בראש וועדה לגיבוש ועדכון תפיסת הביטחון הלאומי של ישראל.

2. (309) שולחן עגול הסדר העולמי – לאן?

oisraeli@runi.ac.il ד"ר עופר ישראלי אוניברסיטת רייכמן והמכללה האקדמית אשקלון clutmar@poli.haifa.ac.il ד"ר כרמלה לוטמר אוניברסיטת חיפה

<u>arie.kacowicz@mail.huji.ac.il</u> פרופ' אריה קצוביץ האוניברסיטה העברית אריה קצוביץ האוניברסיטה פרופ' בני מילר אוניברסיטת חיפה <u>bmiller@poli.haifa.ac.il</u>

ממלחמות ליברליות לשלום לא ליברלי

kertcherc@gmail.com ד"ר חן קרצ'ר אוניברסיטת אריאל

הבנית סדר עולמי חיובי בעולם משובש - הדיון באו"ם על מתקפת רוסיה על אוקראינה